

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Automobil v podnikání fyzických osob

Vehicle in Business of Self Employed Persons

Student: Matěj Moržol

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Yvetta Pšenková, Ph.D.

Ostrava 2016

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví

Zadání bakalářské práce

Student: **Matěj Moržol**

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: 6202R049 Účetnictví a daně

Téma: **Automobil v podnikání fyzických osob**
Vehicle in Business of Self Employed Persons

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Účetní pohled na automobil v podnikání
3. Daňový pohled na automobil v podnikání
4. Praktická aplikace na vybraných příkladech
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

DUŠEK, Jiří a Jaroslav SEDLÁČEK. *Daňová evidence podnikatelů 2015*. 12. vyd. Praha: Grada Publishing, 2015. 136 s. ISBN 978-80-247-5117-7.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Abeceda účetnictví pro podnikatele 2015*. 13. vyd. Olomouc: ANAG, 2015. 416 s. ISBN 978-80-7263-933-5.

VALOUCH, Petr. *Leasing v praxi – praktický průvodce*. 5. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. 120 s. ISBN 978-80-247-4081-2.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Yveta Pšenková, Ph.D.**

Datum zadání: 20.11.2015

Datum odevzdání: 06.05.2016

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

---

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlašuji, že jsem práci vypracoval samostatně včetně příloh. Příloha č. 1 mi byla dána k dispozici z elektronického výukového systému VŠB-TUO.

V Ostravě dne 5.5.2016 .....

Matěj Moržol

Obsah

1	Úvod	5
2	Účetní pohled na automobil v podnikání	7
2.1	Základní pojmy a povinnosti podnikatele	7
2.2	Majetek v účetnictví	8
2.3	Ocenění při pořízení vozidla	9
2.4	Pořízení automobilu	10
2.4.1	Zařazení vozidla do obchodního majetku	11
2.4.2	Koupě automobilu za hotové	11
2.4.3	Pořízení automobilu na úvěr	12
2.4.4	Leasing	13
2.4.5	Vypůjčené vozidlo	16
2.4.6	Využití vozidla zaměstnance	16
2.5	Vyřazení automobilu	17
2.5.1	Přeřazení automobilu do osobního užívání	17
2.5.2	Vyřazení prodejem automobilu	18
2.5.3	Vyřazení likvidací vozidla	19
2.5.4	Odcizení automobilu	20
3	Daňový pohled na automobil v podnikání	22
3.1	Odpisy	22
3.1.1	Účetní odpisy	23
3.1.2	Daňové odpisy	24
3.1.3	Odpisy technického zhodnocení	28
3.2	Kniha jízd	29
3.3	Opravy a údržba	31
3.4	Technické zhodnocení	32
3.5	Silniční daň	33
3.6	Pohonné hmoty	36
3.7	Paušální výdaj na dopravu silničním motorovým vozidlem	39
4	Praktická aplikace na vybraných příkladech	42
4.1	Představení podnikatele a pořizovaného vozidla	42
4.2	Pomocné výpočty	42
4.2.1	Daňové odpisy	43

4.2.2	Účetní odpisy.....	44
4.2.3	Výpočet nákladů na pohonné hmoty.....	46
4.2.4	Výpočet silniční daně.....	47
4.3	Způsoby pořízení automobilu	48
4.3.1	Pořízení za hotové.....	48
4.3.2	Pořízení na úvěr	51
4.3.3	Pořízení na leasing	54
4.3.4	Použití soukromého automobilu pro podnikání.....	57
4.3.5	Komparace způsobů pořízení.....	59
5	Závěr.....	62
	Seznam použité literatury.....	64
	Seznam zkratk	66
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

Automobil je nedílnou součástí podnikání i soukromého života téměř všech podnikatelů. Poskytuje jim mobilitu a nezávislost potřebnou pro uskutečňování pracovních cest i běžných potřeb. Oblibu využívání tohoto způsobu dopravy dokládá počet registrovaných osobních automobilů na území České republiky, který poprvé v roce 2015 překročil hranici 5 milionů a má nadále rostoucí tendenci. S využíváním automobilu ale pro podnikatele vzniká spousta otázek týkajících se např. vhodné formy financování při pořízení vozidla, daňové uznatelnosti nákladů a výdajů spojených s využitím vozidla nebo správné zaúčtování jednotlivých účetních případů apod.

Tato bakalářská práce je orientována na osoby samostatně výdělečně činné, které vedou účetnictví a používají ke své ekonomické činnosti osobní automobil. V práci jsou rozebrány zejména nejběžnější situace spojené s využíváním. Tato práce je vypracovaná dle právního stavu platného k 1. 1. 2016.

Cílem práce je shrnout účetní a daňové aspekty pořízení, používání a vyřazení osobního automobilu využívaného fyzickou osobou k podnikání, vedoucí účetnictví, a na základě příkladu vyhodnotit nejvýhodnější způsob pořízení automobilu pro podnikatele podle celkových nákladů a výdajů spojených s pořízením a využíváním vozidla.

Bakalářská práce je rozdělena na tři hlavní části. První dvě části jsou teoretické a třetí část je praktická.

V první části práce si definujeme osobní automobil dle právní úpravy a shrneme základní povinnosti vlastníka vozidla. Dále nahlédneme na automobil jako na majetek v účetnictví a na různá ocenění při pořízení vozidla. Největší částí této kapitoly jsou způsoby pořízení a vyřazení vozidla, u kterých shrneme výhody a nevýhody a postup účtování u jednotlivých způsobů.

Ve druhé teoretické části jsou popsány náklady a výdaje spojené s pořízením a využíváním vozidla. Je zde určeno, zda jsou daňově uznatelným nákladem

(výdajem), případně za jakých okolností. Jsou zde rozebrány odpisy vozidla, opravy a údržba a jejich odlišení od technického zhodnocení, postup výpočtu silniční daně, kniha jízd, která je důležitá zejména pro uplatňování skutečných nákladů na spotřebované pohonné hmoty, a také paušální výdaj na dopravu.

Poslední částí je praktická kapitola, ve které na základě fiktivního příkladu porovnáme jednotlivé způsoby pořízení a vybereme pro podnikatele nejvhodnější variantu pořízení dle informací z teoretických částí práce. Porovnávány budou způsoby pořízení za hotové, využití soukromého vozidla pro podnikání a pořízení úvěrem a formou leasingu. U jednotlivých variant shrneme výhody a nevýhody ze strany finanční náročnosti pořízení vozidla, daňového dopadu, práva volně nakládat s automobilem a administrativní náročnosti způsobu pořízení a následně doporučíme nejvýhodnější variantu pořízení.

Při zpracování bakalářské práce byly použity metody analýzy, popisu a komparace.

2 Účetní pohled na automobil v podnikání

U účtování osobního automobilu (dlouhodobého majetku) můžeme rozlišit tři základní fáze jeho existence, které se vyskytují u jakéhokoliv typu dlouhodobého majetku, a jsou jimi:

- pořízení vozidla,
- využívání vozidla,
- vyřazení vozidla.

Než rozebereme jednotlivé fáze, definujeme si základní pojmy, které se týkají automobilů, a shrneme základní povinnosti podnikatele, který vlastní vozidlo. Také se podíváme na vozidlo jako majetek v účetnictví a jak se tento majetek oceňuje.

2.1 Základní pojmy a povinnosti podnikatele

Osobním automobilem se dle ZDPH rozumí dopravní prostředek, který má v technickém osvědčení zapsanou kategorii M₁ nebo M₁G¹.

Zákon o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích definuje silniční vozidlo jako, motorové nebo nemotorové vozidlo, které je vyrobené za účelem provozu na pozemních komunikacích pro přepravu osob, zvířat nebo věcí².

Automobily kategorie M₁ jsou definovány jako, vozidla, která mají nejvýše osm míst k sezení, kromě místa řidiče a nemají prostor pro stojící cestující. Automobil M₁G je definován jako terénní vozidlo, které lze použít mimo běžné vozovky a má na toto použití technické vlastnosti³.

Provozovatelem vozidla je vlastník nebo jiná osoba, která je jako provozovatel zapsána v registru silničních vozidel⁴. Vlastník a provozovatel tedy nemusí být stejná osoba. Vlastníkem vozidla může být fyzická osoba, která má nebo nemá vozidlo

---

¹ § 4 odst. 4 písm. f) zákona 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty

² § 2 odst. 1 zákona 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích

³ dle vyhlášky č. 341/2014 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích

⁴ § 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích

zahrnuto v obchodním majetku, nebo právnická osoba, která vozidlo zahrnuto v obchodním majetku má, anebo může být předmětem spoluvlastnictví nebo společného jmění manželů (Janoušek, 2011).

Vlastník a provozovatel vozidla má určité povinnosti spojené s vozidlem. Silniční motorová vozidla provozovaná na území ČR musí být zapsána v registru silničních vozidel, s výjimkou osob, jejichž pobyt na území ČR nepřesáhne 6 měsíců v kalendářním roce⁵.

Vlastník vozidla je povinen uzavřít tzv. zákonné pojištění. Na dálnici, silnici, místní komunikaci a účelové komunikaci, s výjimkou účelové komunikace, která není veřejně přístupná, může provozovat vozidlo pouze ten, jehož povinnost nahradit újmu způsobenou provozem tohoto vozidla je pojištěna podle zákona č. 168/1999 Sb. Řidič automobilu musí mít při provozu automobilu u sebe zelenou kartu týkající se tohoto vozidla⁶. Havarijní pojištění je dobrovolné a nemusí tedy být uzavřeno. Oba tyto druhy pojištění jsou pro podnikatele daňově uznatelným nákladem, pokud je vozidlo zahrnuto v obchodním majetku podnikatele.

Provozovatel silničního vozidla je povinen silniční vozidlo přistavit k pravidelné technické prohlídce a k pravidelnému měření emisí vozidla. Osobní automobil je nutné přistavit nejpozději do čtyř let po prvním zápisu do registru silničních vozidel a poté pravidelně každé dva roky, s výjimkou vozidel taxislužby a vozidel půjčovny automobilů určených k nájmu⁷.

2.2 Majetek v účetnictví

V zákoně o účetnictví jsou uvedeny základní definice a pojmy o majetku v účetnictví. Z hlediska účetnictví mohou osobní automobily být:

- dlouhodobým hmotným majetkem,
- drobným dlouhodobým hmotným majetkem,

---

⁵ § 6 odst. 1 zákona 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích

⁶ § 1 odst. 2 a § 17 odst. 1 zákona 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla

⁷ § 39 a § 40 odst. 1 písm. a) a písm. b) 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích

- drobným hmotným majetkem,
- zbožím (jestliže podnikatel s automobily obchoduje).

Dlouhodobý hmotný majetek představuje samostatnou movitou věc anebo soubor movitých věcí se samostatným technicko-ekonomickým určením, s dobou použitelnosti delší než jeden rok. Částka jeho ocenění je účetní jednotkou stanovena v účetní směrnici. Účetní jednotky si mohou tuto částku dle účetních předpisů stanovit samostatně, ale zpravidla je shodná s částkou uvedenou v § 26 odst. 2 písm. a) ZDP tedy 40 000 Kč. Pokud se účetní jednotka od této hranice odchýlí, tak v praxi zpravidla směrem dolů. Tento majetek vedeme v účetnictví ve skupině 02 – Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný.

Drobný dlouhodobý hmotný majetek je, stejně jako dlouhodobý hmotný majetek, samostatná movitá věc s hranicí stanovenou ve vnitřní účetní směrnici účetní jednotkou a trváním životnosti delší než jeden rok. Tuto hranici obvykle tvoří výše uvedená částka 40 000 Kč, kterou drobný dlouhodobý hmotný majetek při ocenění nepřesáhne. V případě osobních automobilů lze do tohoto druhu majetku zařadit vozidlo, které nájemce koupí po finančním leasingu za zpravidla symbolickou cenu, která nepřesáhne částku 40 000 Kč.

Drobný hmotný majetek je majetek, jehož životnost je kratší než jeden rok. O takovém majetku se účtuje jako o zásobách. V praxi je však nepravděpodobné, že by automobil měl dobu použitelnosti kratší než jeden rok.

O každém dlouhodobém majetku, platí to tedy i pro osobní automobil, je nutné vést evidenci, ve které se uvádí veškeré informace o vozidle. Slouží k identifikaci automobilu.

2.3 Ocenění při pořízení vozidla

Dlouhodobý hmotný majetek se oceňuje zejména pořizovací cenou, kromě případů, kdy je majetek vytvořen vlastní činností, v tom případě se oceňuje vlastními náklady. Pokud dojde k bezúplatnému nabytí nebo nelze zjistit vlastní náklady, oceňuje se reprodukční pořizovací cenou. Důležité je vědět, které z uvedených ocenění použít.

Pořizovací cena je cenou, za kterou byl majetek pořízen a náklady s jeho pořízením související⁸. V praxi je to nejpoužívanější prostředek pro oceňování automobilu i celkově dlouhodobého hmotného majetku. U pořízení automobilu je tato cena většinou tvořena kupní cenou automobilu zvýšenou o náklady spojené s pořízením vozidla do doby jeho uvedení do užívání. Mezi tyto náklady patří např. clo, náklady na dopravu, výdaj za zprostředkování koupě apod. Náklady uhrazené po zavedení vozidla do užívání nemohou být součástí pořizovací ceny (např. opravy a údržba).

Pořizovací cena je pro účely ZDP vstupní cenou pro odpisování majetku. V souvislosti s DPH, pokud vozidlo nakupuje neplátce DPH, je součástí pořizovací ceny i DPH. Naopak jestli se jedná o plátce DPH, tak DPH není součástí pořizovací ceny, ale poplatník má nárok na odpočet DPH.

Reprodukční pořizovací cena je cenou, za kterou by byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje⁹. Pokud jde o pořízení automobilu, tak se používá v podstatě pouze při nabytí vozidla darováním (bezúplatně).

Použití ocenění vlastními náklady, které se používá u majetku vytvořeného vlastní činností, je pro pořízení automobilu, pro účely této práce, nepravděpodobné.

2.4 Pořízení automobilu

Podnikatelé mohou automobil pořídit odlišnými způsoby. Mezi nejběžnější způsoby patří koupě, zdědění, vklad do majetku, převod soukromého automobilu do obchodního majetku podnikatele, operativní a finanční leasing, pořízení na úvěr, výpůjčka, použití soukromého vozidla k podnikání, použití vozidla zaměstnance apod.

Způsoby pořízení mají významný vliv na ocenění vozidla. Pro účely účetnictví a odpisů je nutné uschovat doklady o nabytí vozidla a jeho ceně.

---

⁸ § 25 odst. 5 písm. a) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví

⁹ § 25 odst. 5 písm. b) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví

2.4.1 Zařazení vozidla do obchodního majetku

Než si rozebereme konkrétní způsoby pořízení majetku, podíváme se na jeho zahrnutí do obchodního majetku. Podnikatel při pořizování vozidla řeší otázku, zda zahrnout nebo nezahrnout vozidlo do obchodního majetku. Takové rozhodnutí má zejména daňové dopady na podnikatele a měl by si ho řádně rozmyslet.

Pro účely daně z příjmů fyzických osob se obchodním majetkem poplatníka rozumí část majetku poplatníka, o které bylo nebo je účtováno anebo je nebo byla uvedena v daňové evidenci. Majetek přestává být obchodním majetkem dnem, kdy se o něm naposledy účtovalo nebo uvádělo v daňové evidenci¹⁰.

Podnikatel, který zařazuje vozidlo do svého obchodního majetku, musí znát vstupní cenu. Pokud zařadí vozidlo do 5 let od jeho pořízení, pak vstupní cenou je cena pořizovací. Po 5 letech od jeho pořízení se stává vstupní cenou cena reprodukční.

Fyzická osoba, která nevede účetnictví ani daňovou evidenci a uplatňuje výdaje paušálem dle § 7 odst. 7 ZDP, nemá žádný obchodní majetek.

Výhodou zařazení automobilu do obchodního majetku je možnost uplatňovat daňově uznatelné výdaje za opravy vozidla a odpisy hmotného majetku. Na druhou stranu je nevýhodou, že příjem z prodeje vozidla je osvobozen od daně až po uplynutí 5 let od vyřazení z obchodního majetku.

2.4.2 Koupě automobilu za hotové

Aby mohl podnikatel využít pořízení automobilu za hotové je nutný předpoklad, že disponuje dostatečnými finančními prostředky. Pořízení se realizuje na základě kupní smlouvy mezi prodávajícím a kupujícím. Důležitou součástí smlouvy je sjednání ceny nebo způsob jejího stanovení. V kupní smlouvě se prodávající zavazuje převést vlastnická práva na kupujícího a kupující se zavazuje zaplatit sjednanou cenu.

---

¹⁰ § 4 odst. 4 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Jako hlavní nevýhoda koupě za hotové jsou považovány náklady obětované příležitosti. Náklady obětované příležitosti lze definovat jako nerealizovaný prospěch druhé nejlepší varianty umístění volných peněžních prostředků. Tato koupě totiž nemusí být nejvhodnějším způsobem pořízení automobilu. Je potřeba zvážit i ostatní alternativy jako např. leasing nebo koupě na úvěr atd. S těmito náklady je spojená nutnost vysokého jednorázového výdaje, který navíc není daňově uznatelným výdajem¹¹. Daňově uznatelné jsou až následné daňové odpisy.

Koupě za hotové má ale i své výhody. Podnikatel se koupí, na rozdíl od pořízení formou leasingu nebo úvěru, nezadlužuje. Stává se okamžitě majitelem a není nijak omezen ve způsobech nakládání s majetkem. Není zatížen žádnými poplatky z úvěrových splátek nebo leasingovou cenou apod. (Valouch, 2012).

Jestliže nakupuje automobil podnikatel, který je plátcem DPH, má nárok na odpočet DPH. Pokud automobil nakupuje neplátce DPH, nemůže si DPH odečíst a zahrne ho do pořizovací ceny. S nákupem automobilu mohou vzniknout i vedlejší náklady, které lze zahrnout do vstupní ceny.

V následující tabulce 2.1 si ukážeme, jak účtovat o pořízení formou koupě za hotové¹².

Tab. 2.1 Pořízení automobilu za hotové u plátce DPH

Doklad	Obsah účetní operace	Částka v Kč	MD	D
FAP	Pořízení automobilu – pořizovací cena	400 000	042	-
	DPH 21%	84 000	343	-
	Cena celkem	484 000	-	321
VPD	Vedlejší náklady spojené s pořízením	15 000	042	211
ID	Zařazení vozidla do užívání	415 000	022	042

Zdroj: Vlastní zpracování

2.4.3 Pořízení automobilu na úvěr

Pokud nemá podnikatel na koupi automobilu dostatek finančních prostředků, může využít bankovního úvěru. Banka poskytne podnikateli zpravidla účelově vázaný

¹¹ § 25 odst. 1 písm. a) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

¹² Čísla účtů, která jsou použita v celé práci, jsou uvedena v příloze č. 1

úvěr na koupi vozidla. Daný úvěr poté splácí bance stanovenou dobu. Splátku tvoří jistina a úrok a o těchto dvou částech se účtuje rozdílně.

Mezi výhody koupě automobilu na úvěr jistě patří, že fyzická osoba nemusí mít větší množství dostupných finančních prostředků, protože si je vypůjčí od banky. Dále, i když je vozidlo nakoupeno za cizí zdroje, stává se ihned majetkem podnikatele a vozidlo se může daňově odpisovat. Zaplacené úroky z úvěru jsou navíc daňově uznatelným nákladem¹³.

Nevýhodou koupě na úvěr je nutnost vynakládat prostředky na získání, vedení a splácení úvěru. Jedná se především o poplatky z vedení úvěrového účtu, poplatky za vyřízení žádosti o úvěr a úroky placené z úvěru. Úvěr také zvedá zadluženost podnikatele a ta může zhoršit jeho pozici ve vyjednávání s obchodními partnery nebo v možnosti získání dalšího úvěru apod. (Valouch, 2012).

V následující tabulce 2.2 je zobrazeno účtování spojené s koupí vozidla na úvěr.

Tab. 2.2 Pořízení automobilu na úvěr u plátce DPH

Doklad	Obsah účetní operace	MD	D
VÚÚ	Poskytnutí úvěru	261	461
VBÚ	Přijetí prostředků z úvěru na BÚ	221	261
FAP	Pořízení automobilu – pořizovací cena	042	-
	DPH 21%	343	-
	Cena celkem	-	321
VBÚ	Úhrada faktury za pořízení automobilu	321	221
ID	Zařazení automobilu do užívání	022	042
VBÚ	Splátka úvěru:		
	- úmor	261	221
	- úrok	562	221
VÚÚ	Splátka úvěru	461	261

Zdroj: Vlastní zpracování

2.4.4 Leasing

Další možností financování automobilu při nedostatku peněžních prostředků je leasing. U leasingu vzniká právní vztah mezi nájemcem a poskytovatelem, který za

¹³ § 24 odst. 2 písm. zi) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

úplatu poskytne vozidlo nájemci k užívání. Důležité je, že nájemce má pouze právo vozidlo užívat, vlastníkem po celou délku leasingu zůstává poskytovatel. Rozlišujeme dva základní druhy leasingu, finanční a operativní leasing.

Finanční leasing je takový pronájem, u kterého po skončení pronájmu vozidlo přechází do vlastnictví nájemce. V ZDP je označován jako finanční pronájem s následnou koupí najaté věci. Doba trvání tohoto druhu leasingu se obvykle kryje s ekonomickou životností majetku a bývá dlouhodobější než u operativního leasingu. Vlastnická rizika i povinnosti spojené s údržbou a opravami u finančního leasingu jsou na straně nájemce.

Naopak u operativního leasingu zůstává majetek i po skončení trvání pronájmu ve vlastnictví pronajímatele. Obecně se operativním leasingem rozumí všechny ostatní druhy leasingu, které nejsou finančním leasingem. Doba pronájmu je většinou krátkodobější než u finančního leasingu a také kratší než doba ekonomické životnosti majetku. Pronajímatel obvykle hradí náklady spojené s údržbou, opravami a servisem pronajatého majetku. Pokud účetní jednotka dodrží účetní postupy a podmínky uvedené v ZDP, nájemné je v zásadě vždy daňově uznatelným nákladem.

Aby mohlo být nájemné z finančního leasingu daňově uznatelným nákladem, musí podnikatel splnit všechny podmínky uvedené v § 24 odst. 4 ZDP:

- jde o vozidlo, které lze dle ZDP odpisovat a jeho minimální doba nájmu musí trvat nejméně jako minimální doba odpisování vozidla, přičemž pro osobní automobil v 2. odpisové skupině, lze dobu nájmu zkrátit o 6 měsíců, tedy na 54 měsíců celkem,
- kupní cena podle kupní smlouvy na konci leasingu není vyšší než cena zůstatková, kterou by vozidlo mělo při rovnoměrných daňových odpisech (v případě plně odepsaného vozidla tato podmínka neplatí),
- po ukončení leasingu se stane bezprostředně majitelem vozidla dosavadní nájemce a zahrne vozidlo do svého obchodního majetku.

Jestliže podnikatel používá pronajaté vozidlo i k soukromým účelům, může uplatnit do nákladů pouze poměrnou výši nájemného (např. poměr ujetých km pro podnikání a pro soukromé účely).

Výhodou financování prostřednictvím leasingu je stejně jako u úvěru možnost pořízení majetku bez nutnosti mít k dispozici dostatek volných peněžních prostředků. Dále leasingové nájemné za určitých podmínek je daňově uznatelným nákladem. Leasing také nezvedá účetní zadluženost podnikatele, pouze ekonomickou, protože v rozvaze se neprojeví jako cizí zdroje.

Mezi nevýhody leasingu lze zařadit nemožnost nájemce uplatňovat daňové odpisy a obtížnou vypověditelnost leasingové smlouvy ze strany nájemce. Další nevýhodou je, že majitelem vozidla zůstává pronajímatel. Navíc na nájemce připadnou rizika spojená s použitím automobilu, obzvlášť u finančního leasingu.

Dohodou mezi pronajímatelem a nájemcem dochází ke vzniku obchodního vztahu na základě leasingové smlouvy. Důležitými informacemi z účetního hlediska ve smlouvě jsou:

- doba trvání smlouvy,
- datum předání a vstupní cena předmětu leasingu,
- celková cena leasingu,
- informace o předmětu leasingu,
- splátkový kalendář.

Vozidlo pořizované leasingem zahrne podnikatel do své podrozvahové evidence jako užívání najatého majetku a zároveň jako vznik dlouhodobého závazku. Je také vhodné založit pro vozidlo evidenční kartu, kde budou sledovány všechny důležité informace týkající se vozidla, jako kontrola výpočtů a způsob účtování.

Cenou za vozidlo pořízené prostřednictvím leasingu je leasingová cena. Obvykle je placena v pravidelných splátkách. Zahrnuje všechny náklady spojené s pronájmem, pořizovací cenu majetku a leasingovou marži pronajímatele. Často také na počátku leasingu nájemce platí první výrazně vyšší částku, označovanou jako akontace, kterou je nutné v účtování časově rozlišit (akontaci vydělíme počtem měsíců trvání leasingu) pomocí účtu 381 – Náklady příštích období. V tabulce 2.3 jsou zobrazeny účetní operace spojené s pořízením vozidla pomocí finančního leasingu.

Tab. 2.3 Účtování pořízení vozidla pomocí finančního leasingu

Doklad	Obsah účetní operace	MD	D
VBÚ	Úhrada první navýšené splátky (akontace)	381	221
ID	Předpis pravidelné měsíční splátky	518	321
ID	Předpis nákladů z časového rozlišení akontace	518	381
VBÚ	Úhrada pravidelné měsíční splátky	321	221
PFA	Faktura za odkoupení vozidla na konci leasingu	042	321
VBÚ	Úhrada faktury za odkoupení vozidla	321	221
ID	Zařazení vozidla do užívání	022	042

Zdroj: Vlastní zpracování

2.4.5 Vypůjčené vozidlo

U vozidla vypůjčeného je typickým znakem to, že vypůjčitel půjčitelu neplatí žádnou úplatu za využití vozidla. Vypůjčitel používá majetek, který není součástí obchodního majetku.

Vypůjčitel může do svých daňových nákladů zahrnout prokázané výdaje na běžnou údržbu a opravy, které souvisí s využitím vozidla pro podnikání, protože je povinen chránit vozidlo před ztrátou, zničením nebo poškozením. Vypůjčitel – fyzická osoba může uplatnit do daňových nákladů výdaje na PHM ve výši náhrady za spotřebované PHM. Vozidlo je také předmětem silniční daně, poplatníkem je provozovatel vozidla zapsaný v technickém průkazu. Naopak do daňových výdajů nesmí zahrnout, ani v případě souhlasu půjčitele, daňové odpisy a odpisy technického zhodnocení.

2.4.6 Využití vozidla zaměstnance

Pro účely podnikání lze využít i vozidlo zaměstnance. Toto vozidlo zaměstnance může být jeho soukromé, nebo ho může mít od kohokoliv pronajato nebo vypůjčeno.

Pro podnikatele – zaměstnavatele nejsou v tomto případě výdaje na údržbu, opravy, technické zhodnocení a odpisy daňově uznatelným nákladem.

Jako daňově uznatelné výdaje lze uznat náhrady jízdních výdajů. Mezi tyto náhrady patří základní náhrada a náhrada za spotřebované pohonné hmoty,

parkovné, dálniční poplatek apod. Vozidlo se stává předmětem silniční daně a snižuje základ daně podnikatele. Cestovní náhrady jsou rozebrány v podkapitole 3.6.

2.5 Vyřazení automobilu

Automobil nezůstává v majetku podnikatele navěky a dříve nebo později bude nutné ho vyřadit. Vozidlo lze vyřadit z evidence několika možnými způsoby. Mezi nejčastější způsoby vyřazení patří:

- prodej,
- likvidace,
- přearazení do osobního užívání,
- odcizení apod.

Protože je automobil majetek odpisovaný, tak aby mohlo být vozidlo vyřazeno z evidence, musí být plně odepsáno. Jestliže není k datu vyřazení plně odepsáno, musí být doúčtován jednorázový odpis ve výši zůstatkové ceny. Zůstatkovou cenu představuje rozdíl vstupní ceny automobilu a vypočtených daňových odpisů v plné výši¹⁴. Pokud je automobil na začátku příslušného zdaňovacího období evidován v majetku daňového subjektu a poté je v průběhu zdaňovacího období vyřazen z majetku podnikatele, lze do daňových nákladů uplatnit odpis ve výši jedné poloviny ročního rovnoměrného nebo zrychleného odpisu v případě, že nebylo vozidlo zcela odepsáno¹⁵.

2.5.1 Přearazení automobilu do osobního užívání

Podnikatel, který má vozidlo zařazeno v obchodním majetku, ho může kdykoliv z tohoto majetku vyřadit a tím ho přearadit do osobního užívání. Vyřazení majetku z užívání nemá žádný daňový dopad na podnikatele. Vyřazení pouze uvede na evidenční kartě, neoznamuje ho žádnému úřadu. Neumožňuje ale nadále uplatňovat daňové náklady, ani případnou daňovou zůstatkovou cenu vozidla. Jediný daňový náklad, který si může podnikatel uplatnit, je poloviční roční odpis majetku

---

¹⁴ § 29 odst. 2 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

¹⁵ § 26 odst. 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

v případě, že vozidlo ještě nebylo zcela odepsáno. Poté má možnost uplatňovat výdaje, které souvisí s použitím vozidla pro podnikání, pouze ve výši náhrady výdajů za spotřebované pohonné hmoty.

Jestliže se po vyřazení z obchodního majetku podnikatel rozhodne prodat vozidlo do 5 let od data vyřazení, jde o příjem zdanitelný podle § 10 odst. 1 písm. b) ZDP. Podle § 4 odst. 1 písm. c) ZDP je po 1 roce příjem z prodeje automobilu od daně z příjmů osvobozen. Lhůta se počítá od rozhodného dne, tj. den uvedený na inventární kartě, kdy bylo vozidlo vyřazeno z obchodního majetku nebo bylo o vozidle naposledy účtováno¹⁶. V tabulce 2.4 je zachycen účetní případ vyřazení vozidla.

Tab. 2.4 Účtování vyřazení plně odepsaného majetku

Doklad	Obsah účetního případu	MD	D
ID	Vyřazení automobilu z evidence	082	022

Zdroj: Vlastní zpracování

2.5.2 Vyřazení prodejem automobilu

Podnikatel může automobil, ke kterému má vlastnické právo, kdykoliv prodat. Prodej se uskutečňuje na základě kupní smlouvy. Dohodou mezi prodávajícím a kupujícím se stanoví prodejní cena. Cenu by měli uvést do kupní smlouvy, jinak má prodávající nárok na cenu ve výši ceny obvyklé k datu prodeje. Prodávající je povinen do 10 pracovních dnů oznámit tuto změnu registračnímu místu, kde bylo vozidlo registrováno, a odevzdat osvědčení o registraci vozidla¹⁷.

Prodávajícímu z prodeje vzniknou výnosy, které jsou součástí základu daně z příjmů. Do daňových nákladů může prodávající zahrnout zůstatkovou cenu¹⁸. Související náklady s prodejem jako například výdaje na zprostředkování prodeje, na uvedení vozidla do takového technického stavu, aby kupující byl ochoten automobil koupit, odborný odhad prodejní ceny, výdaje na mytí a vyčištění vozidla před prodejem, lze také zahrnout do daňových nákladů.

---

¹⁶ § 4 odst. 4 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

¹⁷ § 12 odst. 2 zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích

¹⁸ § 24 odst. 2 písm. b) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Jestliže vozidlo prodává plátce DPH, musí z prodeje uplatnit DPH na výstupu. Sjednaná cena za prodej automobilu bude zdanitelným plněním. V tabulce 2.5 je uvedeno vyřazení plně neodepsaného majetku.

Tab. 2.5 - Vyřazení plně neodepsaného automobilu z důvodu prodeje

Doklad	Obsah účetního případu	MD	D
VFA	Prodej osobního automobilu	-	641
	DPH 21%	-	343
	Cena celkem	311	-
ID	Odpis zůstatkové ceny	541	082
ID	Vyřazení automobilu z evidence	082	022

Zdroj: Vlastní zpracování

2.5.3 Vyřazení likvidační vozidla

Dalším způsobem je vyřazení likvidační vozidla. V takovém případě z důvodu prokazatelnosti je vhodné sepsat likvidační protokol. Předložit v něm identifikační znaky automobilu a den, způsob a důvody provedení likvidace. Tyto důvody jsou důležité pro způsob daňového uplatnění výdajů, které souvisí s likvidací.

Pokud dojde k takové havárii vozidla, že je dále nepoužitelné, měl by podnikatel tuto skutečnost oznámit registračnímu úřadu do 10 dnů a požádat o vyřazení z registru silničních vozidel. Poté může být vyřazeno z obchodního majetku. Jako daňové náklady je možno uplatnit daňovou zůstatkovou cenu vozidla do výše škody, případně úhradu škody vzniklou na majetku jiné osoby, a výdaje na likvidaci vozidla nebo odvoz vraku vozidla. V této situaci vznikne příjem náhrada za škodu od pojišťovny nebo od osoby, která zavinila havárii, dále také příjem z prodeje šrotu apod.

Je-li automobil likvidován z důvodu opotřebení provozem, tzn. vozidlo nelze nebo není vhodné opravovat a ani nelze prodat, podnikatel by měl zažádat na registračním místě o vyřazení z registru silničních vozidel a také vozidlo vyřadit z účetní evidence. Pokud vozidlo není zcela odepsáno lze do daňových nákladů uplatnit zůstatkovou cenu v plné výši. Příjmem v této situaci může být příjem za prodej vozidla na náhradní díly nebo šrot.

Automobil může být zlikvidován v důsledku živelní pohromy. Za živelní pohromu se považují nezaviněný požár a výbuch, blesk, vichřice s rychlostí větru nad 75 km/h, záplava, povodeň, krupobití, sesouvání půdy, sesuny půdy a skalní zřícení, pokud k nim nedošlo v souvislosti s průmyslovým nebo stavebním provozem, sesouvání nebo zřícení lavin a zemětřesení dosahující alespoň 4. stupně mezinárodní stupnice udávající makroseismické účinky zemětřesení¹⁹. U vyřazení se bude postupovat stejně jako u likvidace z důvodu opotřebení provozem. Výdajem může být zůstatková cena a také vzniklá škoda, která musí být doložena posudkem odborného znalce nebo pojišťovny. Zdanitelným příjmem je náhrada od pojišťovny. V tabulce 2.6 jsou zachyceny účetní případy spojené s likvidací vozidla.

Tab. 2.6 Účtování spojené s likvidací vozidla

Doklad	Obsah účetního případu	MD	D
ID	Odpis zůstatkové ceny automobilu	541	082
ID	Vyřazení automobilu z evidence	082	022
ID	Přiznání nároku náhrady škody od pojišťovny	378	688
FAP	Faktura na likvidaci vozidla	548	321

Zdroj: Vlastní zpracování

2.5.4 Odcizení automobilu

Odcizení vozidla je majitel okamžitě povinen oznámit Policii ČR a také do 10 pracovních dnů registračnímu místu a příslušnému vyšetřovacímu orgánu poskytnout všechny informace, které by mohly vést k dopadení pachatele. Pokud není pachatel dopaden, vydá policie potvrzení o odložení případu.

Odcizené vozidlo nelze vyřadit z obchodního majetku ihned, ale až v momentě získání potvrzení od policie. Jestliže byl automobil odcizen a zároveň bylo získáno potvrzení od policie v tomtéž zdaňovacím období lze do daňových výdajů zahrnout plnou pořizovací cenu automobilu. V případě, kdy je automobil v obchodním majetku několik zdaňovacích období, poté je odcizen a policie vydá potvrzení před skončením zdaňovacího období, lze jako daňové náklady uplatnit poloviční roční odpis a daňovou zůstatkovou cenu v plné výši. Pokud je vozidlo odcizeno na konci zdaňovacího období a policie vydá potvrzení až v následujícím zdaňovacím období,

¹⁹ § 24 odst. 10 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

lze v prvním období uplatnit roční odpis a v následujícím poloviční roční odpis a zůstatkovou cenu v plné výši.

Pokud je vozidlo zahrnuto v obchodním majetku a odcizeno, tak případná náhrada od pojišťovny podléhá dani z příjmů fyzických osob. Naopak pokud automobil v obchodním majetku podnikatele zahrnut není, je náhrada od pojišťovny od daně z příjmů fyzických osob osvobozena²⁰.

---

²⁰ § 4 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

3 Daňový pohled na automobil v podnikání

Pořízením a používáním automobilu v podnikání vzniká spousta výdajů (nákladů), které mohou, ale nemusí snižovat základ daně u daně z příjmů a výrazně tedy ovlivnit ekonomickou činnost podnikatele. V této kapitole si rozebereme jednotlivé nejdůležitější náklady, které mohou podnikateli vzniknout, a určíme, zda jsou daňově uznatelným nákladem (výdajem) pro podnikatele a za jakých podmínek.

Zabývat se budeme tedy odpisy, knihou jízd, opravami a údržbou, technickým zhodnocením, silniční daní, náklady na pohonné hmoty a paušálním výdajem na dopravu.

3.1 Odpisy

Odpisy představují postupné zahrnutí pořizovací ceny dlouhodobého hmotného majetku do nákladů vlastníka a tím trvale snižují hodnotu majetku. Dlouhodobý majetek se využívá k zajištění příjmů déle než jeden rok, proto nelze pořizovací náklady zahrnout do nákladů pouze v jednom zdaňovacím období. Odpisy by měly vyjadřovat fyzické opotřebení důsledkem používání a morální opotřebení, zastarání plynutím času, změn technologií a celkové snížení ekonomické životnosti majetku.

Pomocí opravek k DHM, které tvoří součet odpisů v jednotlivých letech daného majetku, se zjišťuje zůstatková cena majetku. Tato cena je rovna rozdílu vstupní ceny a opravkami daného majetku.

Odpisy dělíme na účetní a daňové. Jelikož oba druhy odpisů lze počítat jinými způsoby, je rozdíl mezi nimi důležitý pro základ daně z příjmů. Pokud jsou daňové odpisy větší než odpisy účetní, tak rozdíl mezi nimi snižuje základ daně pro výpočet daně z příjmů. Naopak pokud jsou účetní odpisy větší než daňové, tento rozdíl základ daně zvyšuje.

Všechny důležité informace, které se týkají odpisů, jako odpisová skupina, vstupní cena, způsob a délka odepisování, výpočet účetních a daňových odpisů,

rozhodnutí o přerušení odpisování apod., poplatník uvádí na evidenční kartě automobilu.

3.1.1 Účetní odpisy

Účetní odpisy jsou pro podnikatele důležité, protože zachycují očekávanou míru opotřebení dlouhodobého hmotného majetku (fyzickou i morální), na rozdíl od daňových odpisů, které zachycují maximální možný náklad, který lze uplatnit na snížení základu daně. Protože účetnictví má zachycovat poctivý a věrný obraz skutečnosti, není vhodné zahrnovat do účetnictví daňové odpisy místo účetních a tím si ulehčit situaci.

Účetní odpisy si účetní jednotka stanoví samostatně ve svých interních směrnících podle toho, jaké očekává opotřebení vozidla. Stanoví si tedy způsob odpisování vozidla a jeho předpokládanou dobu životnosti. U účetních odpisů lze změnit výši uplatňovaných odpisů a stanovenou dobu odpisování v případě změny situace v účetní jednotce při zachování poctivého a věrného zachycení předmětu účetnictví. Aby mohla účetní jednotka změnu provést, musí k tomu mít oprávněné důvody.

Odpisy jsou vypočítávány měsíčně a jsou zaokrouhlovány na celé Kč nahoru. Účetní odpisy nelze, na rozdíl od daňových odpisů, přerušit.

Nejčastěji používanými metodami pro výpočet účetních odpisů osobního automobilu jsou časové a výkonové odpisy.

Časové odpisy dále dělíme na **rovnoměrné**, podnikatel očekává vyrovnané využití automobilu v průběhu let odpisování, **zrychlené**, účetní jednotka předpokládá největší využití vozidla v prvních letech odpisování, a **zpomalené**, kdy naopak očekává největší využití vozidla v posledních letech odpisování. Rovnoměrné časové účetní odpisy lze vypočítat pomocí vzorců (3.1) a (3.2).

$$\text{Roční úč. odpis} = \frac{\text{vstupní cena}}{\text{očekávaná doba životnosti v rocích}} \quad (3.1)$$

$$\text{Měsíční úč. odpis} = \frac{\text{roční úč. odpis}}{12} \quad (3.2)$$

Využití výkonových odpisů je vhodné u majetku, u kterého je míra opotřebení závislá na opravdovém využití majetku. Pro vozidlo je takový způsob odpisování výhodný, protože lze stanovit pomocí ujetých kilometrů a ty odpovídají skutečnému využití. Při výpočtu se postupuje tak, že účetní jednotka si stanoví plánovaný počet kilometrů, které vozidlo najede. Pomocí vzorce (3.3) vypočítá odpis na jeden kilometr a pomocí vzorce (3.4) zjistí účetní odpis.

$$\text{Odpis na 1 km} = \frac{\text{vstupní cena}}{\text{plánovaný počet ujetých km}} \quad (3.3)$$

$$\text{Účetní odpis} = \text{odpis na 1 km} \cdot \text{počet skutečně ujetých km} \quad (3.4)$$

Odpisy vozidla budeme účtovat měsíčně, případně ročně, na stranu MD účtu 551 – Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a na stranu D účtu 082 – Oprávky k hmotným movitým věcem a jejich souborům.

3.1.2 Daňové odpisy

Do daňových nákladů lze zahrnout odpisy z hmotného majetku evidovaného u poplatníka. Daňové odpisování je důležité pro účely daně z příjmů, protože daňové odpisy snižují základ daně pro výpočet daně z příjmů. Je na podnikateli, zda bude využívat možnosti odpisování, je to jeho právo, nikoliv povinnost.

Daňové odpisy lze uplatnit do daňových výdajů pouze v případě splnění tří podmínek současně:

- automobil musí být hmotným majetkem,
- automobil musí být zahrnut v obchodním majetku vlastníka,
- automobil musí mít prokazatelně souvislost s dosahováním, zajišťováním a udržováním zdanitelných příjmů poplatníka (Janoušek, 2011).

Pokud podnikatel využívá vozidlo pouze z části na zajištění zdanitelných příjmů, tak se do zdanitelných výdajů zahrnuje pouze poměrná část odpisů²¹. Poměr, ve kterém podnikatel zahrne odpisy mezi daňové výdaje, lze stanovit ze způsobu využití daného vozidla (např. poměr mezi ujetými kilometry, které souvisí s podnikatelskou činností a ujetými pro soukromé účely). Tento poměr poté musí dokázat správci daně.

Poplatník má právo přerušit odpisování. Pokud se tedy rozhodne, neuplatnit daňové odpisy v jednom nebo i více zdaňovacích obdobích, a následně se znovu rozhodne pro uplatňování, pokračuje v odpisování, jako by ho nepřerušil a plynule naváže tam, kde přestal odpisovat. Přerušování lze využít pro daňovou optimalizaci, např. když podnikatel vykazuje ztrátu z podnikání a uplatnění odpisů by tedy nemělo smysl. Přerušování nelze využít, pokud fyzická osoba přejde na stanovení daňových výdajů procentem z příjmů, v takovém případě ani nelze odpisy do výdajů zahrnout.

Aby mohla být stanovena výše odpisů, musíme znát vstupní cenu vozidla, jeho odpisovou skupinu a zvolený způsob odpisování. S odpisováním lze začít v momentě, kdy je automobil zahrnut v obchodním majetku vlastníka a je uveden do užívání. Jestliže jsou splněny podmínky pro odpisování, je možné uplatnit roční odpis, i když byl do obchodního majetku zařazen až na konci zdaňovacího období. Daňové odpisy jsou počítány za rok, nikoliv za měsíc jako účetní odpisy. V tabulce 3.1 jsou uvedeny doby odpisování pro jednotlivé odpisové skupiny.

Tab. 3.1 Doba odpisování majetku podle odpisových skupin

Odpisová skupina	Doba odpisování
1	3 roky
2	5 let
3	10 let
4	20 let
5	30 let
6	50 let

Zdroj: § 30 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

---

²¹ § 28 odst. 6 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Osobní automobily jsou dle přílohy č. 1 ZDP zařazeny ve druhé odpisové skupině. Z výše uvedené tabulky 3.1 tedy vyplývá, že vozidla se odpisují 5 let. Hmotný majetek lze odepisovat nejvýše do vstupní ceny nebo do zvýšené vstupní ceny.

Poplatník rozhoduje o způsobu odpisování sám. Na výběr má zrychlený způsob odpisování podle § 32 ZDP nebo rovnoměrný způsob odpisování podle § 31 ZDP. Ať už si vybere jakýkoliv způsob, tak později během odpisování už ho nebude moci změnit.

V následujících dvou dílčích částech podkapitoly si uvedeme koeficienty (tabulka 3.2) a sazby (tabulka 3.3) pro výpočet a způsoby výpočtu zrychleného a rovnoměrného odpisování.

a) Zrychlené odpisování

Tab. 3.2 Koeficienty pro zrychlené odpisování

Odpisová skupina	V prvním roce odpisování	V dalších letech odpisování	Pro zvýšenou zůstatkovou cenu
1	3	4	3
2	5	6	5
3	10	11	10
4	20	21	20
5	30	31	30
6	50	51	50

Zdroj: § 32 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Odpisy zrychleného odpisování spočítáme pomocí vzorců²² (3.5) a (3.6).

$$\text{Výše odpisu v 1. roce} = \frac{\text{vstupní cena}}{\text{koeficient odpisování v prvním roce}} \quad (3.5)$$

$$\text{Výše odpisu v dalších letech} = \frac{2 \cdot \text{zůstatková cena}}{k - n} \quad (3.6)$$

Kde „k“ je koeficient v dalších letech odpisování a „n“ je počet let dosavadního odpisování. Zůstatková cena je rozdíl mezi vstupní cenou a celkovou výší odpisů.

---

²² § 32 odst. 2 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

b) Rovnoměrné odpisování

Tab. 3.3 Roční odpisové sazby pro hmotný majetek

Odpisová skupina	V prvním roce odpisování	V dalších letech odpisování	Pro zvýšenou vstupní cenu
1	20	40	33,3
2	11	22,25	20
3	5,5	10,5	10
4	2,15	5,15	5
5	1,4	3,4	3,4
6	1,02	2,02	2

Zdroj: § 31 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Tab. 3.4 Roční odpisová sazba při zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 10%

Odpisová skupina	V prvním roce odpisování	V dalších letech odpisování	Pro zvýšenou vstupní cenu
1	30	35	33,3
2	21	19,75	20
3	15,4	9,4	10

Zdroj: § 31 odst. 1 písm. d) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Uvedené roční odpisové sazby jsou stanovené dle minimální doby odpisování. Pokud by se tedy např. podnikatel dostal vysokými odpisy do daňové ztráty, může použít nižší sazbu.

Vzorec pro výpočet rovnoměrného odpisování²³:

$$\text{Výše ročního odpisu} = \frac{\text{vstupní cena} \cdot \text{roční odpisová sazba}}{100} \quad (3.7)$$

Odpisy u rovnoměrného i zrychleného odpisování zaokrouhlujeme na celé Kč směrem nahoru²⁴.

U rovnoměrného i zrychleného odpisování osobního vozidla lze využít navýšený roční odpis ve výši 10% vstupní ceny vozidla v prvním roce odpisování (tabulka 3.4). Aby podnikatel mohl navýšení využít, musí být prvním vlastníkem

²³ § 31 odst. 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

²⁴ § 31 odst. 9 a § 32 odst. 5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

vozidla, tzn., že ho koupil od prodejce, u kterého byl automobil evidován jako zboží. Avšak navýšení mohou využít pouze poplatníci, kteří provozují taxislužbu, silniční motorovou dopravu, autoškolu, a také u osobních automobilů sanitních a pohřebních²⁵.

Použití zrychlených odpisů je výhodné pro podnikatele, kteří očekávají vysokou daňovou povinnost v nejbližších daňových obdobích, protože ve srovnání s odpisy rovnoměrnými umožňují odepsat v prvních letech odpisování vyšší částky a snížit si tak základ daně pro výpočet daně z příjmů.

3.1.3 Odpisy technického zhodnocení

Technické zhodnocení ovlivňuje výši daňových odpisů pomocí změny vstupní ceny odpisovaného majetku.

Jestliže je technické zhodnocení provedeno na vozidle v prvním roce odpisování, stává se součástí vstupní ceny vozidla²⁶ a odpisuje se dle základních odpisových sazeb.

V případě, že technické zhodnocení je uvedeno do užívání v dalších letech odpisování, zvýší vstupní cenu vozidla, ale pro další výpočet odpisů je nutné použít sazby pro zvýšenou vstupní cenu uvedené v tabulkách 3.2 a 3.3. Takové uplatnění technického zhodnocení má za následek prodloužení doby odpisování.

Pokud je technické zhodnocení provedené na plně odepsaném vozidle, v případě rovnoměrného odpisování se vstupní cena vozidla zvýší a v případě zrychleného se zůstatková cena zvýší o cenu technického zhodnocení, a poté se odepíše za pomoci sazby, případně koeficientu, pro zvýšenou vstupní cenu. Odpisuje se vždy takovým způsobem, jakým byl automobil odpisován, maximálně do 100% zvýšené vstupní ceny.

Postup výpočtu odpisování automobilu, u kterého bylo provedeno technické zhodnocení, si uvedeme na jednoduchém příkladu. Poplatník si v roce 2016 pořídil

---

²⁵ § 31 odst. 5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

²⁶ § 29 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

automobil ve vstupní ceně 300 000 Kč, v roce 2018 provedl technické zhodnocení ve výši 50 000 Kč. V tabulkách 3.5 a 3.6 je uveden postup výpočtu rovnoměrného a zrychleného odpisování s uplatněním technického zhodnocení.

Tab. 3.5 Výpočet rovnoměrného odpisování s uplatněním technického zhodnocení

Rok	Výpočet	Výše ročního odpisu	Zůstatková cena
2016	$(300\,000\text{ Kč} \cdot 11)/100$	33 000 Kč	267 000 Kč
2017	$(300\,000\text{ Kč} \cdot 22,25)/100$	66 750 Kč	200 250 Kč
2018	$(350\,000\text{ Kč} \cdot 20)/100$	70 000 Kč	180 250 Kč
2019	$(350\,000\text{ Kč} \cdot 20)/100$	70 000 Kč	110 250 Kč
2020	$(350\,000\text{ Kč} \cdot 20)/100$	70 000 Kč	40 250 Kč
2021	$(350\,000\text{ Kč} \cdot 20)/100$	40 250 Kč	0 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 3.6 Výpočet zrychleného odpisování s uplatněním technického zhodnocení

Rok	Výpočet	Výše ročního odpisu	Zůstatková cena
2016	$(300\,000\text{ Kč}) / 5$	60 000 Kč	240 000 Kč
2017	$(2 \cdot 240\,000\text{ Kč}) / (6 - 1)$	96 000 Kč	144 000 Kč
2018	$(2 \cdot 194\,000\text{ Kč}) / 5$	77 600 Kč	116 400 Kč
2019	$(2 \cdot 116\,400\text{ Kč}) / (5 - 1)$	58 200 Kč	58 200 Kč
2020	$(2 \cdot 58\,200\text{ Kč}) / (5 - 2)$	38 800 Kč	19 400 Kč
2021	$(2 \cdot 19\,400\text{ Kč}) / (5 - 3)$	19 400 Kč	0 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

3.2 Kniha jízd

Kniha jízd je v podstatě účetní doklad, ve kterém podnikatel zachycuje veškeré informace o jednotlivých jízdách vozidla zařazeného v obchodním majetku nebo soukromého automobilu využívaného pro podnikání. Způsob vedení knihy jízd není legislativně upraven. Lze ji rovněž využít k záznamu o době řízení vozidla, bezpečnostních přestávkách a době odpočinku.

Knihu jízd lze vést v elektronické nebo papírové podobě. Podoba vedení knihy nebude mít žádný vliv na údaje, budou totožné. Je nutné ji vést pro každé vozidlo samostatně, rozlišují se pomocí SPZ.

Kniha jízd by měla obsahovat alespoň tyto informace:

- SPZ vozidla,
- typ vozidla,
- stav ujetých kilometrů na začátku účetního období,
- stav ujetých kilometrů na konci účetního období.

Dále pro jednotlivé jízdy by měly být uváděny tyto údaje:

- datum jízdy,
- cíl jízdy,
- účel jízdy,
- čas zahájení a konce jízdy,
- stav tachometru před danou jízdou a po jízdě,
- čas začátku a konce bezpečnostní přestávky,
- ujeté kilometry,
- záznam o čerpaných PHM,
- podpis řidiče.

Podpis řidiče je důležitý pro zjištění, kdo danou jízdu s vozidlem jel a zároveň zamezení zpětného vytváření záznamu o provozu vozidla. I když je vozidlo používáno pro soukromé účely, musí být vedena evidence o ujetých kilometrech.

Záleží na poplatníkovi, jakým způsobem se rozhodne věrohodně doložit skutečnosti o výši daňových výdajů, které souvisí s využitím vozidla v podnikání. Může si knihu jízd sám vytvořit, nebo může využít některou z knih prodávaných. Tvar ručně vedeného záznamu o provozu vozidla není upraven žádným zákonným předpisem.

Kniha jízd je významným dokumentem pro prokázání skutečně spotřebovaných PHM a dalších nákladů spojených s využitím vozidla a jejich zahrnutím do základu daně z příjmů. Týká se to i vozidel, které podnikatel používá i pro jiné účely než podnikání. Nutná podmínka pro zahrnutí takových výdajů do základu daně z příjmů je dokázání, že jízdy byly uskutečněny v souladu s povoleným

podnikáním podnikatele a jde o výdaj na dosažení, zajištění a udržení jeho příjmů. Prosté správné a úplné vedení knihy jízd neznamena, že všechny výdaje uvedené v dané knize budou daňově uznatelné.

Průkazně vedená kniha jízd má důležitý význam pro účely DPH. Jestliže podnikatel uplatňuje nárok na odpočet daně na základě daňových dokladů za nakoupené PHM, správce daně ověří na základě údajů uvedených v knize jízd, zda byly jízdy uskutečněny v souvislosti s ekonomickou činností plátce. Pouhé předložení správného daňového dokladu za nákup PHM pro uznání nároku na odpočet daně nestačí. Podnikatel musí také v knize jízd dokázat, s jakou konkrétní ekonomickou činností daná jízda souvisí, protože pro správce daně není uspokojivé pouhé rozlišení na činnosti s podnikáním související a nesouvisející.

3.3 Opravy a údržba

Pojmy údržba a opravy daňové zákony nevymezují, ke specifikaci je nutné použít účetní předpisy. Konkrétně jsou tyto pojmy vymezeny v § 47 odst. 2 vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

Opravou se rozumí, dle dané vyhlášky, odstranění účinku částečného fyzického opotřebení nebo poškození za účelem uvedení do předchozího nebo provozuschopného stavu. Opravy tedy odstraňují pouze fyzické opotřebení automobilu, takže nejde o odstranění morálního opotřebení, ani o změnu technických parametrů automobilu. Opravou může být kromě oprav jednotlivých částí vozidla také např. výměna autobaterie, výměna nápravy, výměna sedadel za stejná sedadla apod.

Údržba je definovaná jako soustavná činnost, kterou se zpomaluje fyzické opotřebení a předchází poruchám a odstraňují se drobnější závady. Údržbou jsou tedy všechny doporučované servisní práce, které se týkají vozidla, jako např. doplnění nebo výměna chladicí kapaliny, brzdící kapaliny, oleje, seřízení světel nebo motoru, mytí automobilu apod.

Výdaje na opravu a údržbu jsou daňově uznatelným výdajem v plné výši z hlediska daně z příjmů pouze, pokud podnikatel zahrne vozidlo do svého obchodního majetku. Jestliže vozidlo do obchodního majetku nezahrne, tak nemůže výdaje jako daňově uznatelné uplatnit²⁷. Podnikatel, který používá vozidlo i pro soukromé účely, může zahrnout výdaje pouze v poměrné výši. U vozidla pronajatého jsou výdaje na údržbu daňově uznatelné, ale u výdajů na opravu vozidla je rozhodující znění příslušné smlouvy. Z hlediska prokazatelnosti podnikatel musí mít doklad, že provedené práce na vozidle jsou skutečně opravami a ne např. technické zhodnocení.

Rozlišení hranice mezi údržbou a opravou je důležité zejména, protože na opravy vozidla lze vytvářet daňově uznatelné rezervy²⁸, ale na údržbu nelze.

O opravách a údržbách je účtováno na účtu 511 – Opravy a udržování.

3.4 Technické zhodnocení

Technické zhodnocení zvyšuje vstupní cenu dlouhodobého majetku. Do daňových výdajů tedy vstupuje postupně formou odpisů. Problematiku technického zhodnocení a s ním související pojmy upravuje § 33 ZDP. Technickým zhodnocením jsou výdaje na dokončené nástavby, stavební úpravy a přístavby, rekonstrukce a modernizace majetku, pokud převýšily za zdaňovací období u jednotlivého majetku v úhrnu částku 40 000 Kč²⁹.

Rekonstrukce je definována jako zásahy do majetku, které mají za následek změnu jeho účelu nebo technických parametrů. Modernizací se rozumí rozšíření použitelnosti nebo vybavenosti vozidla³⁰.

Jako technické zhodnocení lze tedy považovat např. výměnu motoru za motor s vyšším obsahem, úpravu motoru na používání jiného paliva, zabudování autoalarmu, klimatizace, airbagů, závěsného zařízení apod., jestliže souhrnná částka

---

²⁷ § 25 odst. 1 písm. u) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

²⁸ § 7 zákona č. 593/1992 Sb. o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů

²⁹ § 33 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

³⁰ § 33 odst. 2 a 3 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

zásahů za jedno zdaňovací období na jednom vozidle přesáhne částku 40 000 Kč dle § 33 odst. 1 ZDP.

V případě, že technické zhodnocení nepřesáhne celkovou hodnotu 40 000 Kč ve zdaňovacím období, může ho poplatník jednorázově uplatnit jako daňově uznatelný výdaj.

Je nutné nezaměňovat technické zhodnocení s opravami (odstranění částečného poškození za účelem uvedení do předchozího stavu) a údržbou (zpomalování fyzického opotřebení).

Pokud cena technického zhodnocení přesáhne v momentě pořízení částku 40 000 Kč, účetní jednotka účtuje pořízení na vrub účtu 042 - Pořízení dlouhodobého hmotného majetku a ve prospěch účtu např. 211 - Peněžní prostředky v pokladně. Zvýšení pořizovací ceny se poté účtuje na stranu MD účtu 022 - Hmotné movité věci a jejich soubory a na stranu D výše uvedeného účtu 042. Naopak pokud částka nepřekročí 40 000 Kč ihned, ale až v průběhu zdaňovacího období, je postup účtování uveden v následující tabulce. Účetní případy spojené s technickým zhodnocením jsou uvedeny v tabulce 3.7.

Tab. 3.7 Technické zhodnocení účtované neplátcem DPH do nákladů, které během zdaňovacího období překročilo částku 40 000 Kč

Doklad	Obsah účetní operace	Částka v Kč	MD	D
PFA	Faktura za instalaci airbagů	17 000	518	321
VBÚ	Úhrada faktury za instalaci airbagů	17 000	321	221
PFA	Faktura za instalaci klimatizace	31 000	518	321
VBÚ	Úhrada faktury za instalaci klimatizace	31 000	321	221
ID	Celkové technické zhodnocení	48 000	042	518
ID	Zvýšení pořizovací ceny vozidla	48 000	022	042

Zdroj: Vlastní zpracování

3.5 Silniční daň

Silniční daň je daní přímou a současně daní majetkovou. Je upravena zákonem č. 16/1993 Sb., o dani silniční.

Předmětem daně jsou silniční vozidla registrována v ČR a zároveň jsou provozována na území ČR a používána k podnikání. Pokud zjišťujeme, jestli je vozidlo předmětem daně, není důležité, kdo je provozovatelem (příp. vlastníkem) vozidla, nebo jestli je zahrnuto v obchodním majetku podnikatele, ale zda bylo použito v souvislosti s činností, ze které příjmy jsou předmětem daně z příjmů.

Provozovatel, který je uveden v technickém průkazu vozidla, bývá zpravidla poplatníkem silniční daně. Při určení poplatníka není důležité, zda vozidlo používá k podnikání někdo jiný, anebo kdo odpisuje vozidlo. Poplatníkem bývá také zaměstnavatel, který pro podnikání využívá soukromý automobil svého zaměstnance a vyplácí mu cestovní náhrady. Jestliže vozidlo, které je předmětem daně, změní vlastníka (provozovatele) v průběhu zdaňovacího období, původnímu poplatníkovi zaniká daňová povinnost v kalendářním měsíci, který předchází vzniku daňové povinnosti dalšímu poplatníkovi³¹.

U osobních automobilů, kromě osobních automobilů na elektrický pohon, je podle § 5 ZDS základem daně zdvihový objem motoru v cm³. Základní roční sazby daně pro jednotlivé objemy motoru jsou uvedeny v tabulce 3.8.

Tab. 3.8 Roční sazba daně u osobních automobilů při zdvihovém objemu motoru dle § 6 odst. 1 ZDS

Zdvihový objem motoru	Roční sazba daně
do 800 cm ³	1 200 Kč
nad 800 cm ³ do 1250 cm ³	1 800 Kč
nad 1250 cm ³ do 1500 cm ³	2 400 Kč
nad 1500 cm ³ do 2000 cm ³	3 000 Kč
nad 2000 cm ³ do 3000 cm ³	3 600 Kč
nad 3000 cm ³	4 200 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle § 6 odst. 1 ZDS

Roční sazbu daně lze snížit, u osobních automobilu se nejčastěji snižuje na základě první registrace vozidla v ČR nebo zahraničí. Sazba daně se snižuje o 48% po dobu následujících 36 kalendářních měsíců od data první registrace vozidla, po dalších 36 kalendářních měsíců o 40% a poté dalších 36 měsíců o 25%. Nárok na toto snížení sazby daně vzniká prvním kalendářním měsícem, kdy je vozidlo

³¹ § 8 odst. 2 zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční

registrováno, a zaniká po 108 kalendářních měsících³². Na druhé straně, jestli je poprvé vozidlo registrováno před 31. 12. 1989, se roční sazba daně zvyšuje o 25%³³.

Daňovou povinnost za dané zdaňovací období lze vypočítat jako součet dvanáctin roční sazby daně (základní, zvýšené nebo snížené) za každý kalendářní měsíc, kdy byl automobil předmětem daně.

Zaměstnavatel, který využívá soukromé vozidlo zaměstnance pro účely podnikání a vyplácí mu cestovní náhrady, může pro výpočet daňové povinnosti daného vozidla použít danou roční sazbu daně za kalendářní měsíc, ve kterém bylo použito pro podnikání, anebo denní sazbu ve výši 25 Kč³⁴ za každý den, kdy bylo skutečně použito pro podnikání. Při použití denní sazby se vypočítá výše daňové povinnosti jako součin daného počtu dnů, kdy bylo vozidlo použito, a denní sazby 25 Kč. Stejným způsobem lze vypočítat i zálohy na daň. Poté je na podnikateli (poplatníkovi), který způsob si vybere pro výpočet daňové povinnosti tak, aby na dani zaplatil méně. Pro dané vozidlo musí být stanovena daň pouze jedním způsobem, nelze v průběhu jednoho zdaňovacího období použít pro totéž vozidlo roční i denní sazbu. Pokud poplatník využívá více vozidel, lze postupovat u každého z nich jinak.

Poplatník musí platit zálohy na daň v průběhu zdaňovacího období. Zálohu platí za kalendářní měsíce, ve kterých bylo vozidlo předmětem daně, kromě prosince, za který se zálohy neplatí. Zálohy na daň dle § 10 odst. 1 ZDS, které platí poplatník, jsou splatné do:

- 15. dubna (za leden, únor, březen),
- 15. července (za duben, květen, červen),
- 15. října (za červenec, srpen, září),
- 15. prosince (za říjen a listopad).

---

³² § 6 odst. 6 zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční

³³ § 6 odst. 8 zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční

³⁴ § 6 odst. 4 zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční

Zálohy na silniční daň se vypočítají ve výši 1/12 příslušné roční sazby (viz tabulka 3.8) za každý měsíc, kdy bylo vozidlo předmětem daně. Na výši zálohy nemá vliv předchozí zdaňovací období.

Poplatník musí podat daňové přiznání nejpozději do 31. ledna kalendářního roku, který následuje po uplynutí zdaňovacího období³⁵. Nejpozději do stejného termínu musí také daň zaplatit. Jestliže má poplatník přeplatek na dani, měl by písemně správci daně sdělit, co má s přeplatkem udělat. Může požádat o vrácení přeplatku nebo o zaplacení nedoplatku na jiné dani. Poplatník je povinen vést samostatnou evidenci pro každé vozidlo zvlášť o zaplacené dani a zaplacených zálohách na silniční daň³⁶. Daň, záloha na daň a sleva na dani za jednotlivá vozidla se zaokrouhlují na celé koruny nahoru³⁷.

Pro poplatníka silniční daně příslušného vozidla je silniční daň daňově uznatelným nákladem. Pokuty a penále spojené se silniční daní (např. za pozdní platbu) daňově uznatelným nákladem nejsou. Účtování předpisu silniční daně a případné pokuty si ukážeme v tabulce 3.9.

Tab. 3.9 Účtování silniční daně

Doklad	Obsah účetní operace	Částka v Kč	MD	D
ID	Předpis zálohy na daň silniční	6 000	531	345
VBÚ	Úhrada zálohy na daň silniční	6 000	345	221
ID	Vyúčtování daně silniční za rok 2016	500	531	345
VBÚ	Úhrada doplatku silniční daně	500	345	221
ID	Předpis penále daně silniční	1 000	545	345

Zdroj: Vlastní zpracování

3.6 Pohonné hmoty

Pohonné hmoty (dále jen PHM) významně ovlivňují výsledek hospodaření i základ daně z příjmů. Na velikost výdajů na PHM má vliv výše ceny PHM, počet ujetých kilometrů a vykazovaná spotřeba jednotlivých automobilů.

³⁵ § 15 zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční

³⁶ § 10 odst. 7 zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční

³⁷ § 11 zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční

Výdaje na PHM u daného vozidla lze uplatnit:

- skutečnou spotřebou prokázanou dokladem,
- cestovními náhradami,
- paušálním výdajem na dopravu (viz podkapitola 3.7).

Způsoby uplatnění výdajů na PHM nelze v průběhu jednoho zdaňovacího období měnit.

Jestliže podnikatel uplatňuje výdaje na PHM pomocí skutečné spotřeby, jako důkaz o skutečné spotřebě doloží doklad o nákupu PHM, průkaznou knihu jízd (viz podkapitola 3.2) a účel příslušné cesty, tzn., že cesta byla opravdu uskutečněna za účelem dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů. Spotřebované PHM účtujeme na účet 501 – Spotřeba materiálu.

Použitím automobilu dochází k jeho přirozenému opotřebení, a proto vlastníkovu vozidla přísluší náhrada. U vozidel nezahrnutých v obchodním majetku se používají dva druhy cestovních náhrad, základní náhrada a náhrada za spotřebované PHM. Náhrady cestovních výdajů jsou daňově uznatelným nákladem³⁸.

Sazba základní náhrady za používání silničních motorových vozidel³⁹ činí pro osobní automobily nejméně 3,80 Kč za 1 km jízdy pro rok 2016. Výše náhrady se tedy stanoví jako součin sazby základní náhrady a počtem ujetých kilometrů⁴⁰. Základní náhrady účtuje podnikatel na účet 512 – Cestovné.

Náhrada za spotřebované PHM je upravena v § 157 zákoníku práce. Výši náhrady určí podnikatel násobkem ceny PHM a množství spotřebované PHM. Cenu PHM prokazuje poplatník dokladem o nákupu, ze kterého je patrná souvislost s pracovní cestou. Pokud má dokladů více a s různými cenami, cena se vypočítá

---

³⁸ § 24 odst. 2 písm. zh) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

³⁹ § 1 vyhlášky č. 385/2015 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad

⁴⁰ § 157 odst. 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce

jako aritmetický průměr daných dokladů. Jestliže nedokáže dokázat cenu PHM, použije pro stanovení výše náhrady cenu:

- 29,70 Kč u benzínu automobilového 95 oktanů,
- 33,00 Kč u benzínu automobilového 98 oktanů,
- 29,50 Kč u motorové nafty⁴¹.

Tyto ceny jsou platné pro rok 2016. Spotřebu PHM vozidla vypočítá podnikatel z údajů o spotřebě uvedených v technickém průkazu daného vozidla. V následujícím vzorci (3.8) si tedy ukážeme, jak vypočítat výši náhrady za spotřebované PHM, poskytované zaměstnanci za použití vozidla:

$$N = \frac{S \cdot km \cdot C}{100} \quad (3.8)$$

kde: N – náhrada za spotřebované PHM,
S – spotřeba PHM automobilu v l/100 km,
km – vzdálenost v kilometrech,
C – cena PHM v Kč/l.

Pokud vypočítáváme náhrady v případě podnikatele – fyzické osoby, použijeme tentýž vzorec (3.8), ale za „S“ dosadíme průměrnou spotřebu PHM vozidla v l/100 km. Náhrada výdajů za spotřebované PHM je účtována na účet 512 – Cestovné.

V momentě, kdy podnikatel vlastní vozidlo, má ho zahrnuté v obchodním majetku, případně v operativním nebo finančním leasingu nebo bezúplatně vypůjčené od jiné fyzické osoby, a toto vozidlo používá zaměstnanec pouze pro práci, podnikatel uplatňuje daňové výdaje ve skutečné výši. Avšak jestli zaměstnanec používá vozidlo i pro soukromé účely, lze uplatnit výdaje pouze v poměrné výši, která odpovídá počtu kilometrů vozidlem ujetých pro služební účely z celkového počtu ujetých kilometrů vozidla za zdaňovací období.

---

⁴¹ § 4 vyhlášky č. 385/2015 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad

Zaměstnanci, který používá k účelu zaměstnání své vozidlo, vozidlo pronajaté, pořízené formou finančního leasingu, vypůjčené apod., přísluší základní náhrada a náhrada výdajů za spotřebované PHM⁴². Tyto náhrady jsou pro podnikatele daňově uznatelný výdaj.

Jestliže podnikatel použije ke svému podnikání vozidlo, které má zahrnuté ve svém obchodním majetku, může do daňových výdajů uplatnit skutečnou spotřebu PHM. Pokud používá toto vozidlo i k soukromým účelům, do daňových výdajů může uplatnit pouze poměrnou část výdajů, která odpovídá poměru kilometrů ujetých pro účely podnikání k celkovému počtu ujetých kilometrů automobilem.

Pokud podnikatel používá vozidlo, které má v nájmu (operativní nebo finanční leasing), může do daňových výdajů zahrnout skutečnou spotřebu PHM nebo poměrnou výši, když vozidlo používá pro soukromé účely.

V případě, že podnikatel použije své soukromé vozidlo, které nemá zahrnuto v obchodním majetku, může uplatnit za určitých podmínek jako daňový výdaj základní náhradu a náhradu za spotřebované PHM. Základní náhradu a náhradu výdajů za spotřebované PHM lze využít u vozidla, které nikdy nebylo zahrnuto do obchodního majetku podnikatele, nebylo pořízeno na finanční leasing, anebo bylo pořízeno na finanční leasing, ale nájemné nebylo uplatňováno jako daňový výdaj. U vozidla, které už bylo v obchodním majetku daného podnikatele nebo bylo pořízeno formou finančního leasingu a nájemné bylo uplatňováno jako daňový výdaj, lze využít pouze náhradu výdajů za spotřebované PHM.

3.7 Paušální výdaj na dopravu silničním motorovým vozidlem

Paušální výdaj na dopravu upravuje § 24 odst. 2 písm. zt) ZDP, který umožňuje poplatníkům (fyzickým i právnickým osobám) uplatnit výdaje paušálním výdajem jako daňově uznatelný výdaj, pokud neuplatnili výdaje spojené s automobilem ve skutečně prokazatelné výši. Výhodou je, že poplatník nemusí pro účely ZDP pomocí dokladů prokazovat využití vozidla k podnikání, částku, kterou zaplatil za pohonné hmoty nebo počet ujetých kilometrů, a tím snižuje administrativní

---

⁴² § 157 odst. 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce

práci a náklady poplatníka. Když se poplatník rozhodne pro uplatnění paušálního výdaje, nemůže už uplatnit jako daňově uznatelné další výdaje za spotřebu pohonných hmot nebo parkovné, ovšem ostatní výdaje jako např. výdaje na opravu a údržbu, odpisy, pojistné apod. lze uplatnit běžným způsobem. Společně s paušálním výdajem na dopravu také nelze uplatnit základní náhradu a náhradu výdajů za spotřebované PHM.

Fyzické osoby, které uplatňují výdaje procentem z příjmů⁴³ a daň platí paušální částkou⁴⁴, uplatnit paušální výdaj na dopravu nemohou.

Poplatník nemůže v průběhu jednoho zdaňovacího období v rámci jednoho automobilu měnit způsoby uplatňování výdajů. Pokud se tedy rozhodne pro uplatňování paušálních výdajů, nelze to už v daném zdaňovacím období změnit.

Paušální výdaj na dopravu pro jedno silniční motorové vozidlo činí 5 000 Kč za každý celý kalendářní měsíc zdaňovacího období, ve kterém se podává daňové přiznání a ve kterém poplatník používal dané vozidlo k podnikání a současně nepřenechal poplatník v daném měsíci vozidlo k užívání jiné osobě. V případě, že vozidlo bylo pořízeno v průběhu měsíce, lze uplatnit poměrnou část paušálního výdaje.

Paušální výdaj může poplatník uplatnit maximálně u tří silničních motorových vozidel. U dalších vozidel musí uplatnit skutečné výdaje.

Jestliže poplatník používá vozidlo i k jiným účelům, než je dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů, a uplatňuje paušální výdaj na dopravu, může si za takové vozidlo uplatnit pouze částku 80% z měsíčního paušálu, tedy 4 000 Kč za jeden kalendářní měsíc. Pokud měsíční paušál uplatňuje u více vozidel, tak pro účely ZDP se předpokládá, že pro osobní spotřebu používá pouze jedno vozidlo a ostatní vozidla používá výlučně k podnikání, takže u druhého a třetího vozidla může uplatnit do daňově uznatelných výdajů částky měsíčního paušálu v plné výši.

---

⁴³ dle § 7 odst. 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

⁴⁴ dle § 7a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Pokud poplatník uplatní za určitý měsíc paušální výdaj na dopravu, předpokládá se, že automobil byl využit pro podnikání a automaticky se stává předmětem silniční daně (viz podkapitola 3.5), i když poplatníkem silniční daně může být jiná osoba.

4 Praktická aplikace na vybraných příkladech

V této kapitole jsou rozebrány a srovnány jednotlivé způsoby pořízení vozidla na základě smyšleného příkladu a poté určen nejvýhodnější způsob pořízení pro podnikatele.

Než si rozebereme konkrétní způsoby pořízení, představíme si podnikatele a vypočítáme náklady spojené s využíváním automobilu.

4.1 Představení podnikatele a pořizovaného vozidla

Podnikatel – fyzická osoba pan Jan Kostka podniká v oblasti účetního a daňového poradenství. Finanční situace pana Kostky je dobrá, pravidelně dosahuje zisku a v dalších letech podnikání neočekává změny. Proto přemýšlí nad koupí automobilu, který by využíval na dojíždění za klienty, a rozhoduje se pro nejvýhodnější způsob financování.

Pro účely daně z příjmů uplatňuje podnikatel skutečné náklady, vede účetnictví a není plátcem DPH.

Vozidlo, které si plánuje pořídit, je nový Volkswagen Golf 1,6 TDI. Pořizovací cena vozidla je 502 900 Kč včetně 21% DPH, při pořízení vozidla by vznikl další náklad v podobě dopravy vozidla za 5 100 Kč. Zdvihový objem motoru je dle technického průkazu 1 598 cm³ a udávaná průměrná spotřeba činí 3,9 l/100 km. Automobil jezdí na naftu.

Pro zjednodušení výpočtu má v plánu pořízení vozidla a jeho následné zařazení do obchodního majetku k 1. lednu 2016. Automobil bude používat pouze k účelům souvisejícím s podnikáním a jeho využívání plánuje minimálně do konce roku 2020. Počítá, že za rok ujede s vozidlem 30 000 km.

4.2 Pomocné výpočty

Než se podíváme na konkrétní způsoby pořízení automobilu, vypočítáme si některé pomocné výpočty, které použijeme u způsobů pořízení. Těmito pomocnými výpočty jsou daňové a účetní odpisy, náklady na pohonné hmoty a silniční daň.

4.2.1 Daňové odpisy

Daňové odpisy jsou důležité zejména pro daň z příjmů, protože snižují základ daně jako nákladová položka. Abychom mohli vypočítat daňové odpisy, musíme znát vstupní cenu automobilu, případné náklady spojené s pořízením, a odpisovou skupinu vozidla.

Cena vozidla je 502 900 Kč a náklady související s pořízením vozidla jsou 5 100 Kč. Celková cena pro výpočet odpisů je tedy 508 000 Kč. Protože podnikatel je neplátce DPH, nemůže u DPH uplatnit nárok na odpočet a DPH tedy zůstane v ceně pro odpisování.

Automobil patří do 2. odpisové skupiny, odpisovat bude tedy minimálně 5 let. Podnikatel má na výběr dva způsoby odpisování. Pro zrychlené odpisování použije koeficienty z tabulky 3.2 pro druhou odpisovou skupinu, tedy pro první rok odpisování koeficient 5 a pro další roky koeficient 6. U rovnoměrného odpisování použije roční odpisové sazby pro druhou odpisovou skupinu uvedené v tabulce 3.3, v prvním roce sazbu 11 a v dalších letech odpisování sazbu 22,25. V tabulkách 4.1 a 4.2 jsou vypočteny daňové odpisy rovnoměrným a zrychleným způsobem.

Tab. 4.1 Výpočet rovnoměrného odpisování

Rok	Výpočet	Roční odpis	Zůstatková cena
2016	$(508\,000 \cdot 11) / 100$	55 880 Kč	452 120 Kč
2017	$(508\,000 \cdot 22,25) / 100$	113 030 Kč	339 090 Kč
2018	$(508\,000 \cdot 22,25) / 100$	113 030 Kč	226 060 Kč
2019	$(508\,000 \cdot 22,25) / 100$	113 030 Kč	113 030 Kč
2020	$(508\,000 \cdot 22,25) / 100$	113 030 Kč	0 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 4.2 Výpočet zrychleného odpisování

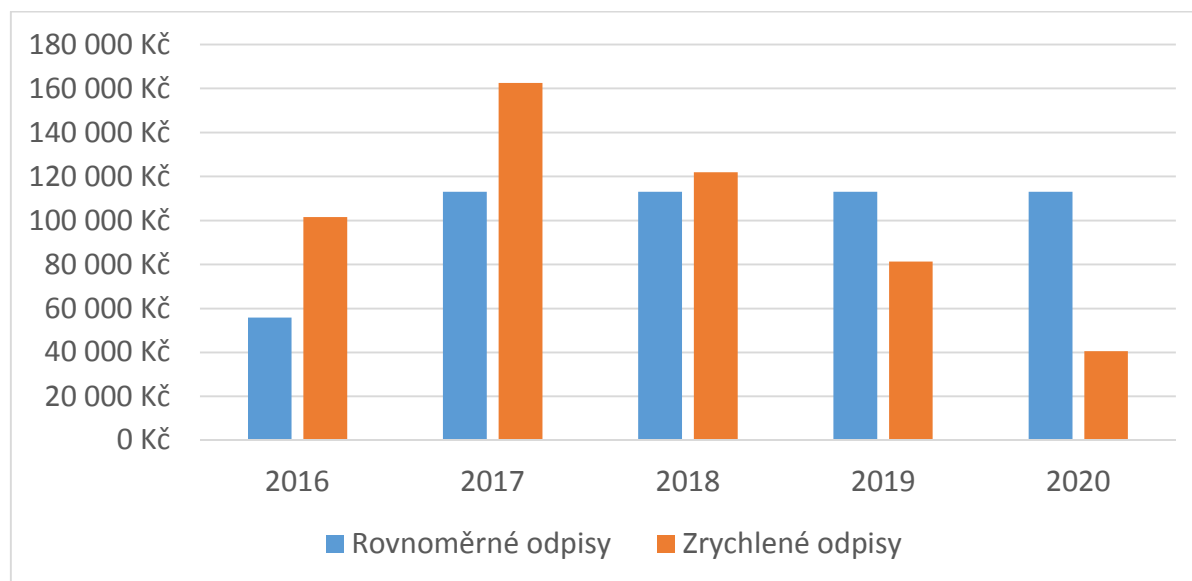
Rok	Výpočet	Roční odpis	Zůstatková cena
2016	$(508\,000) / 5$	101 600 Kč	406 400 Kč
2017	$(2 \cdot 406\,400) / (6 - 1)$	162 560 Kč	243 840 Kč
2018	$(2 \cdot 243\,840) / (6 - 2)$	121 920 Kč	121 920 Kč
2019	$(2 \cdot 121\,920) / (6 - 3)$	81 280 Kč	40 640 Kč
2020	$(2 \cdot 40\,640) / (6 - 4)$	40 640 Kč	0 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Daňový roční odpis lze pro rok 2016 uplatnit v plné výši, i když bylo vozidlo zahrnuto v obchodním majetku pouze 10 měsíců. Podnikatel bude využívat vozidlo pouze k účelům podnikání, bude tedy moci zahrnout odpisy v plné výši.

V grafu 4.1 je znázorněno porovnání rovnoměrných a zrychlených odpisů.

Graf 4.1 Porovnání výše rovnoměrných a zrychlených daňových odpisů

Zdroj: Vlastní zpracování

Na grafu 4.1 můžeme vidět, že pomocí zrychlených odpisů by podnikatel odepsal největší část ceny vozidla v prvních třech letech odpisování, kdy také převyšuje roční odpis rovnoměrného odpisování. Takové odpisování je ale vhodné pro někoho, kdo očekává vysokou daňovou povinnost v nejbližších letech podnikání. Podnikatel pan Kostka dosahuje pravidelně zisku a neočekává zásadní změny v dosahování zisku a automobil bude využívat rovnoměrně v průběhu let, proto je pro něj vhodnější využití rovnoměrných odpisů, protože dle grafu 4.1 bude, kromě prvního roku odpisování, odpisovat každý rok stejnou částku. Rovnoměrně se tedy rozloží do nákladů v budoucích letech. Rovnoměrné odpisy převyšují zrychlené odpisy v posledních dvou letech odpisování.

4.2.2 Účetní odpisy

Účetní odpisy by měly vyjadřovat skutečnou míru opotřebení vozidla. Podnikatel si stanoví způsob odpisování samostatně v interní směrnici.

Pro stanovení účetních odpisů u automobilu je vhodná časová nebo výkonová metoda. Výkonová metoda je zejména vhodná při výpočtu účetních odpisů když se s vozidlem ujede každý rok různý počet kilometrů. Jelikož ale podnikatel předpokládá, že v každém roce ujede stejný počet kilometrů (30 000 km), je vhodné použít časové odpisy rovnoměrné. Následujícím výpočtem si stanovíme výši měsíčního odpisu a v tabulce 4.3 výši ročních účetních odpisů. Podnikatel ve své účetní směrnici stanoví, že odpisovat začne ihned v prvním měsíci využívání.

Tab. 4.3

Tab. 4.3 Výpočet účetních odpisů

Rok	Výpočet	Roční odpis	Zůstatková cena
2016	12 · 8 759	101 604 Kč	406 396 Kč
2017	12 · 8 759	101 604 Kč	304 792 Kč
2018	12 · 8 759	101 604 Kč	203 188 Kč
2019	12 · 8 759	101 604 Kč	101 584 Kč
2020	12 · 8 759	101 584 Kč	0 Kč

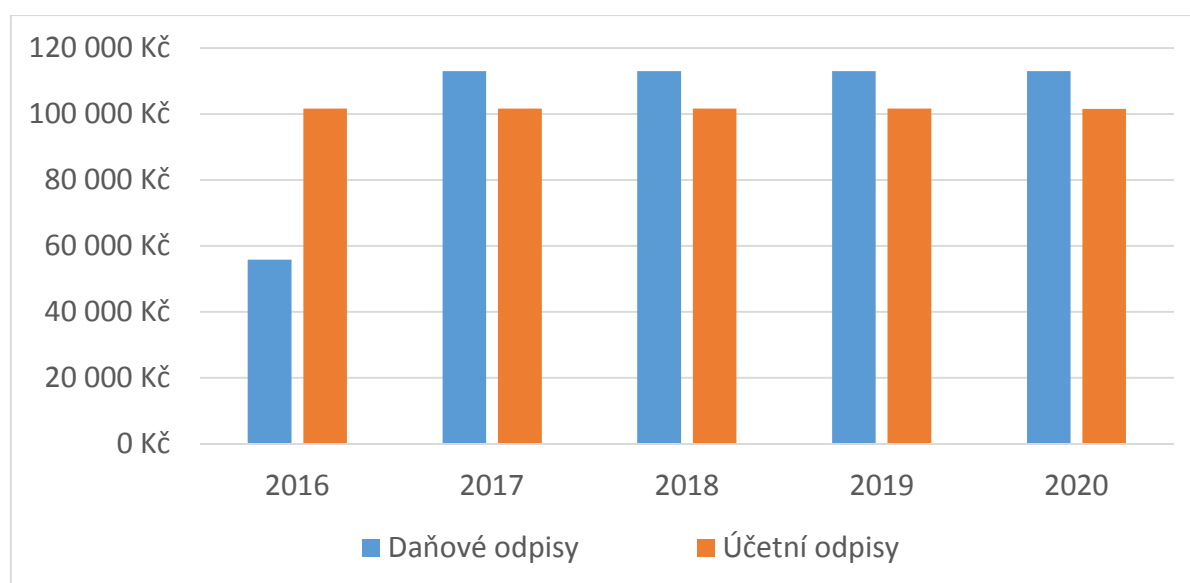
Zdroj: Vlastní zpracování

Roční výpočet v tabulce 4.3 stanovíme jako součin počtu měsíců, kdy bylo vozidlo v roce využíváno (12 měsíců) a výše měsíčního účetního odpisu. Protože podnikatel chce využívat automobil 5 let, stanoví si délku odpisů na 60 měsíců.

V následujícím grafu 4.2 je uvedeno porovnání rovnoměrných daňových odpisů a odpisů účetních.

Graf 4.2 Porovnání rovnoměrných daňových a účetních odpisů

Zdroj: Vlastní zpracování

Z grafu 4.2 vyplývá, že účetní odpisy převyšují daňové odpisy v prvním roce odpisování. Tento rozdíl je důležitý zejména pro základ daně pro daň z příjmů. Za rok 2016 se tedy zvýší základ daně o 45 724 Kč. Naopak v následujících letech daňové odpisy jsou větší než odpisy účetní a základ daně se sníží o 11 426 Kč za roky 2017 až 2019 a za rok 2020 se sníží o 11 446 Kč.

4.2.3 Výpočet nákladů na pohonné hmoty

Při uplatňování nákladů na PHM má podnikatel na výběr uplatňovat skutečné výdaje na PHM nebo paušální výdaj na dopravu.

Pro výpočet je možno použít buď skutečné ceny PHM dle dokladu o koupi nebo cenu stanovenou ve vyhlášce č. 385/2015 Sb. (viz podkapitola 3.6). Protože skutečné výdaje neznáme, použijeme pro výpočet cenu 29,50 Kč stanovenou v dané vyhlášce. Vliv na rozhodnutí může mít ještě výše parkovného.

Podnikatel předpokládá, že najede za rok 30 000 km. Průměrná spotřeba uvedená v technickém průkazu je 3,9 l na 100 km. Cena nafty dle vyhlášky 29,50 Kč.

$$\text{Skutečné výdaje na PHM} = \frac{3,9 \cdot 30\,000 \cdot 29,50}{100} = 34\,515 \text{ Kč} \quad (4.2)$$

Paušální výdaj na dopravu lze uplatnit ve výši 5 000 Kč za kalendářní měsíc, protože podnikatel plánuje využití vozidla pouze pro účely podnikání. Paušál je možné uplatnit pouze v případě, že nejsou uplatňovány skutečné výdaje na PHM.

$$\text{Paušální výdaj na dopravu} = 5\,000 \cdot 12 = 60\,000 \text{ Kč} \quad (4.3)$$

Při porovnání je tedy zřejmé, že z důvodů daňové optimalizace je pro podnikatele vhodnější použít paušální výdaj na dopravu, protože základ daně pro daň z příjmů sníží více než skutečné výdaje na PHM. Další výhodou pro něj bude menší administrativní náročnost, nemusí vést knihu jízd. Naopak bude nevýhodou, že nebude moci uplatnit výdaje na parkovné a samozřejmě skutečné náklady na PHM. Paušální výdaj na dopravu ztrácí svou výhodu při růstu cen PHM a při zvyšování počtu najetých kilometrů. Pokud by se situace změnila a podnikatel se rozhodl uplatňovat skutečné výdaje na PHM, bude moci začít až v dalším zdaňovacím období.

4.2.4 Výpočet silniční daně

Pro výpočet silniční daně je nutné znát zdvihový objem motoru a datum první registrace vozidla.

Vozidlo má zdvihový objem motoru 1 598 cm³, sazba daně silniční tedy dle tabulky 3.8 činí 3 000 Kč na rok.

Podnikatel bude kupovat nové vozidlo, a proto datum první registrace bude 1. ledna 2016. Pro prvních 36 měsíců bude mít tedy možnost snížení sazby daně o 48% a v dalších 36 měsících o 40%.

V tabulce 4.4 je uveden výpočet daně silniční do roku 2020.

$$\text{Měsíční snížená sazba daně pro prvních 36 měsíců} = \frac{(3\,000 - 48\%)}{12} = 130 \text{ Kč} \quad (4.4)$$

$$\text{Měsíční snížená sazba daně pro dalších 36 měsíců} = \frac{(3\,000 - 40\%)}{12} = 150 \text{ Kč} \quad (4.5)$$

Tab. 4.4 Výpočet silniční daně

Rok	Počet měsíců od první registrace	Snížení sazby daně	Měsíční snížená sazba daně	Výpočet	Výše daně
2016	1-12	48%	130 Kč	$130 \cdot 12$	1 560 Kč
2017	13-24	48%	130 Kč	$130 \cdot 12$	1 560 Kč
2018	25-36	48%	130 Kč	$130 \cdot 12$	1 560 Kč
2019	37-48	40%	150 Kč	$150 \cdot 12$	1 800 Kč
2020	49-60	40%	150 Kč	$150 \cdot 12$	1 800 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Dle tabulky 4.4 v letech 2016 až 2018 vypočítáme silniční daň ze základní sazby daně snížené o 48%, činí tedy pro 12 měsíců 1 560 Kč. V dalších dvou letech 2019 a 2020 je možné snížit základní sazbu daně už pouze o 40%, daň tedy činí ročně 1 800 Kč.

4.3 Způsoby pořízení automobilu

Pan Kostka se rozhoduje mezi čtyřmi způsoby pořízení vozidla. Na výběr má pořízení za hotové, na úvěr, na leasing, anebo nákup vozidla za soukromé prostředky a následné využívání soukromého vozidla pro podnikání. Hledá tedy to nejvhodnější řešení.

Každý ze způsobu pořízení vozidla má své výhody a nevýhody. Při pořizování nového vozidla je nutné vzít v úvahu faktory ovlivňující rozhodnutí. Mezi tyto faktory patří finanční náročnost pořízení vozidla, administrativní náročnost, daňové dopady a právo volně nakládat s majetkem.

4.3.1 Pořízení za hotové

Tento způsob pořízení lze využít pouze, pokud má podnikatel dostatek hotovosti. Předpokládejme tedy, že podnikatel má hotovost na nákup automobilu. I když se tato varianta může jevit jako nejvhodnější, musíme brát v potaz alternativní náklady.

Podnikateli vzniknou s používáním vozidla náklady, které budeme v průběhu let předpokládat. Podnikatel ročně vynaloží na menší opravy a údržbu vozidla

4 000 Kč. V roce 2019 dojde k opravě a servisu motoru a opravě převodovky v částce 19 000 Kč. Pan Kostka má sjednáno povinné ručení a havarijní pojištění v celkové hodnotě 16 700 Kč ročně. V roce 2016 nakoupí zimní vybavení v hodnotě 15 000 Kč. V roce 2019 dojde k pravidelné technické prohlídce a měření emisí v celkové výši 1 500 Kč. Pro využívání dálnic je nutná dálniční známka, která na rok 2016 pro vozidla do hmotnosti 3,5 t stojí 1 500 Kč. Dálniční známku bude kupovat podnikatel každý rok a budeme předpokládat, že cena se nezmění. Za parkovné utratí 3 000 Kč ročně.

V tabulce 4.5 jsou rozepsány všechny náklady a výdaje postupně za jednotlivé roky. Pro účely tabulky použijeme také již vypočítané náklady a výdaje (viz podkapitola 4.2). Hodnoty uvedené v tabulce 4.5 jsou v Kč.

Tab. 4.5 Popis nákladů a výdajů za jednotlivé roky používání vozidla u pořízení za hotové

Popis	2016	2017	2018	2019	2020
Nákup vozidla	508 000	0	0	0	0
Daňové odpisy	55 880	113 030	113 030	113 030	113 030
Rozdíl daňových a účetních odpisů	-45 724	11 426	11 426	11 426	11 446
Dálniční známka	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Opravy a údržba	4 000	4 000	4 000	23 000	4 000
STK	0	0	0	1 500	0
Zimní vybavení	15 000	0	0	0	0
Pojištění	16 700	16 700	16 700	16 700	16 700
Paušální výdaj na dopravu	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000
Skutečná spotřeba PHM (DNN)	34 515	34 515	34 515	34 515	34 515
Parkovné (DNN)	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Silniční daň	1 560	1 560	1 560	1 800	1 800
Celkové DU náklady	108 916	208 216	208 216	228 956	208 476
Celkové výdaje	584 275	61 275	61 275	82 015	61 515

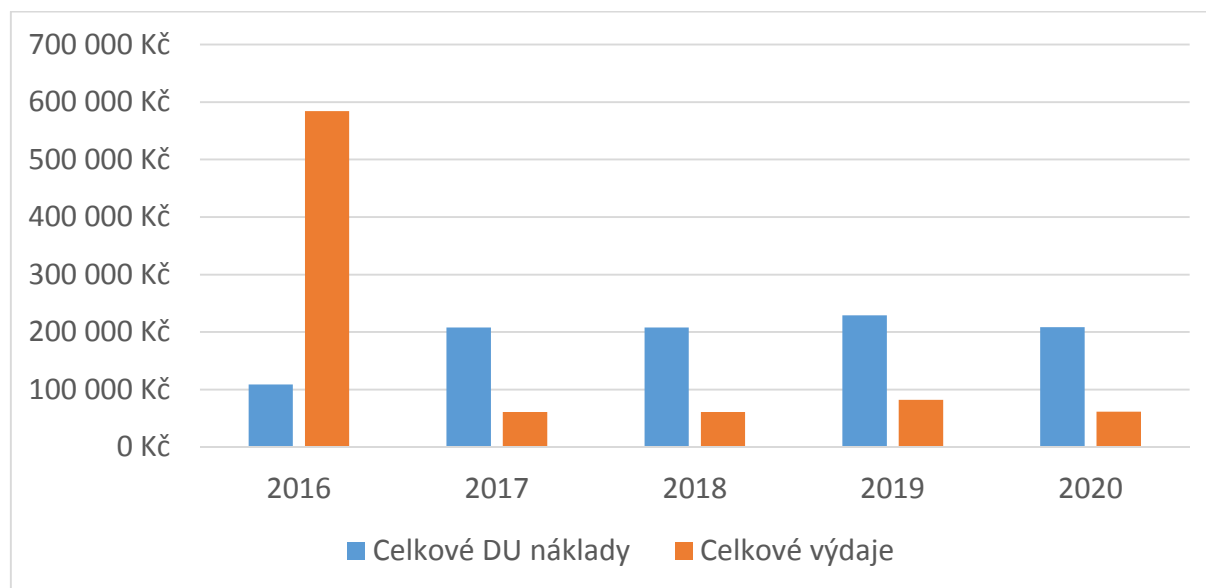
Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce 4.5 je zahrnuta také skutečná spotřeba na PHM a parkovné, i když podnikatel uplatňuje paušální výdaj na dopravu. Je to z toho důvodu, abychom mohli zjistit skutečné výdaje, protože i když uplatňuje podnikatel paušál, tak tolik peněz na naftu a parkovné nevynaloží. Paušální výdaj na dopravu vstupuje pouze do nákladů

a není to skutečný výdaj. Pro základ daně u daně z příjmů bude skutečná spotřeba na PHM a parkovné daňově neuznatelným nákladem.

V grafu 4.3 porovnáme celkové daňově uznatelné náklady a výdaje z tabulky 4.5.

Graf 4.3 Porovnání celkových výdajů a DU nákladů u pořízení vozidla za hotové

Zdroj: Vlastní zpracování

Z grafu 4.3 vyplývá, že celkové výdaje jsou vyšší než celkové daňově uznatelné náklady pouze v prvním roce. Je to způsobeno zejména tím, že v prvním roce došlo k velkému výdaji v podobě nakoupení vozidla, ale cena vozidla vstupuje do nákladů formou odpisů v průběhu všech pěti let. V dalších čtyřech letech už náklady převyšují výdaje, zejména protože do nákladů vstupují odpisy automobilu. Výše výdajů a nákladů v jednotlivých letech klesá a stoupá také díky rozdílným nákladům a výdajům v jednotlivých letech jako např. větší oprava v roce 2019 a kontrolní technická prohlídka nebo nákup zimního vybavení v prvním roce užívání.

Výhodou pořízení automobilu je, že nevzniká zadluženost a podnikatel nemusí splácet úvěr nebo leasingové splátky. Takovým způsobem pořízení nedojde k navýšení vstupní ceny o úroky, poplatky apod. Nezadluženost je také vhodná pro podnikatele např. při žádání o úvěr apod., protože vypadá lépe při pohledu ze strany

věřitele. Majitelem vozidla se ihned stává podnikatel a může tedy nakládat s vozidlem, jak uzná za vhodné.

Nevýhodou koupě za hotové mohou být tzv. alternativní náklady, tedy jestli by pro podnikatele nebyla vhodnější a výnosnější jiná investice než pořízení automobilu a automobil si pořídil např. formou půjčky nebo leasingu. Koupí za hotové také vzniká nutnost jednorázového výdaje hotovosti a tento výdaj se negativně promítne do cash flow, přitom do nákladů vstoupí až postupně během let formou odpisů.

4.3.2 Pořízení na úvěr

Další možností, jak pořídit automobil, je pořízení na úvěr. O takové možnosti bude podnikatel pravděpodobně uvažovat v případě, že nemá k dispozici dostatek peněžních prostředků, anebo plánuje využít peníze na nějakém jiném, výhodnějším investičním projektu.

Pan Kostka by využil úvěru u prodejce vozidel. Úvěr by si pořídil ve výši 377 175 Kč s roční úrokovou sazbou 4,1331 %. Část výše ceny vozidla 125 725 Kč podnikatel zaplatí ze svých peněžních prostředků, aby snížil úrokovou zátěž, odpovídá to 25 % ceny vozidla. Podnikatel také zaplatí náklady na pořízení vozidla ve výši 5 100 Kč. Úvěr bude trvat 60 měsíců.

Pravidelná měsíční splátka je ve výši 6 969 Kč. Tato splátka se skládá z úroku a úmoru (viz příloha č. 3 Splátkový kalendář). Součástí úvěru je také pojištění. Pojištění zahrnuje havarijní pojištění a povinné ručení po celou dobu financování. Toto pojištění stojí podnikatele 19 416 Kč ročně. Celkově tedy bude platit 8 587 Kč měsíčně.

V tabulce 4.6 jsou popsány náklady a výdaje v průběhu jednotlivých let používání vozidla. Údaje v této tabulce jsou převzaty z tabulky 4.5 a z podkapitoly 4.2 a upraveny o nově zjištěné informace. Hodnoty v této tabulce jsou v Kč.

Tab. 4.6 Popis nákladů a výdajů za jednotlivé roky používání vozidla u pořízení na úvěr

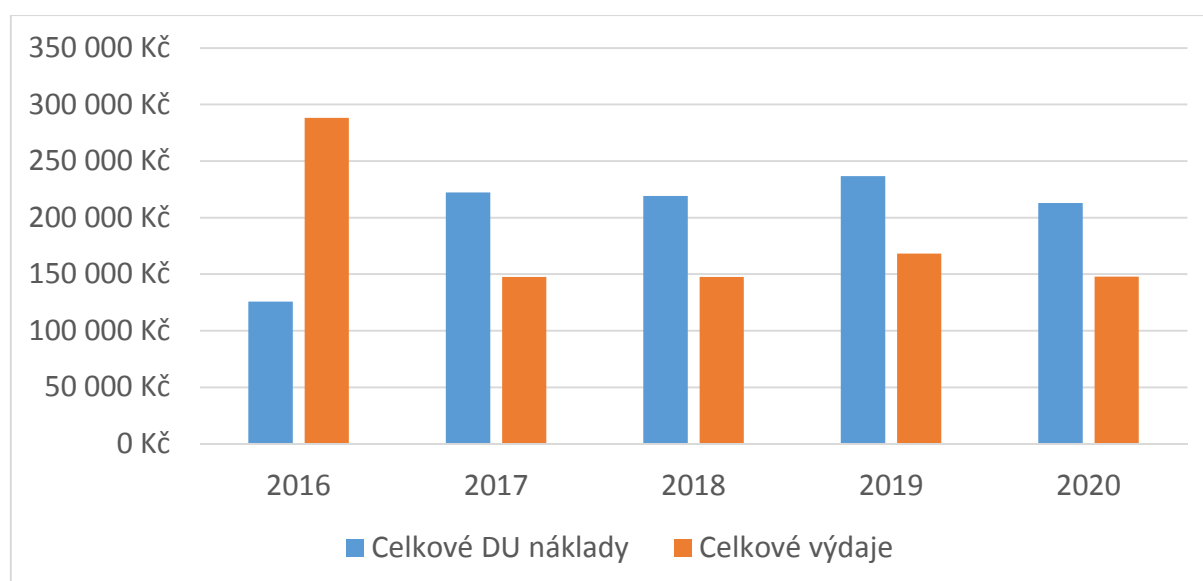
Popis	2016	2017	2018	2019	2020
Zaplacení 25% ceny vozidla + náklady na pořízení	130 825	0	0	0	0
Splátka úvěru (celkem)	83 628	83 628	83 628	83 628	83 628
-úmor	69 341	72 262	75 307	78 478	81 784
-úrok	14 287	11 363	8 321	5 149	1 844
Daňové odpisy	55 880	113 030	113 030	113 030	113 030
Rozdíl daňových a účetních odpisů	-45 724	11 426	11 426	11 426	11 446
Dálniční známka	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Opravy a údržba	4 000	4 000	4 000	23 000	4 000
STK	0	0	0	1 500	0
Zimní vybavení	15 000	0	0	0	0
Pojištění	19 416	19 416	19 416	19 416	19 416
Paušální výdaj na dopravu	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000
Skutečná spotřeba PHM (DNN)	34 515	34 515	34 515	34 515	34 515
Parkovné (DNN)	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Silniční daň	1 560	1 560	1 560	1 800	1 800
Celkové DU náklady	125 919	222 295	219 253	236 821	213 036
Celkové výdaje	293 444	147 619	147 619	168 359	147 859

Zdroj: Vlastní zpracování

Do daňově uznatelných nákladů ze splátky úvěru můžeme započítat pouze část, kterou představuje úrok. Úmor není daňově uznatelným nákladem.

V grafu 4.4 porovnáme celkové náklady a výdaje při pořízení tímto způsobem. Hodnoty pro tento graf nalezneme v tabulce 4.6.

Graf 4.4 Porovnání celkových výdajů a DU nákladů u pořízení vozidla na úvěr

Zdroj: Vlastní zpracování

Z grafu 4.4 vyplývá, že výdaje převyšují náklady pouze v prvním roce používání. Je to způsobeno zejména tím, že se podnikatel rozhodl zaplatit 25 % z ceny vozidla v hotovosti. Od roku 2017 už náklady převyšují výdaje, protože v nich jsou zahrnuty odpisy vozidla a také více než 20 000 Kč přidá k tomuto rozdílu uplatňování paušálního výdaje na spotřebu oproti skutečné spotřebě PHM a parkovnému. Rozdíl od tohoto roku není ale tak veliký, jako v případě koupě za hotové, protože do výdajů zahrnujeme celou výši splátky úvěru, kdežto do daňově uznatelných nákladů můžeme zahrnout pouze úrokovou část splátky úvěru.

Podnikatel by dostal úvěr ve výši 377 175 Kč a sám zaplatil 25 % pořizovací ceny vozidla tedy 125 725 Kč. Pravidelná měsíční splátka je ve výši 6 969 Kč a úvěr splácel 60 měsíců. Celkem tedy za vozidlo zaplatil 543 865 Kč. Rozdíl oproti ceně vozidla je 40 965 Kč. Tento rozdíl představuje cenu úvěru, o tolik více zaplatí, než kdyby si vozidlo koupil za své vlastní peněžní prostředky. Koupí na úvěr dochází k růstu zadluženosti podnikatele, což může představovat problém např. při žádání o další půjčku.

Přestože podnikatel zaplatí za automobil více, než kdyby si vozidlo pořídil za hotové bez úvěru, má tento způsob pořízení pro něj řadu výhod. Vozidlo si může pořídít, i když nemá dostatek peněžních prostředků. Automobil navíc ihned přechází

do vlastnictví podnikatele, takže může vozidlo odpisovat a nakládat s ním jak uzná za vhodné, i když je vozidlo zakoupené za cizí prostředky. Další výhodou je, že zaplacené úroky jsou daňově uznatelným nákladem.

4.3.3 Pořízení na leasing

Další možností pro pana Kostku je pořízení automobilu na finanční leasing. Finanční leasing je pronájem automobilu za sjednanou cenu s právem odkoupení vozidla po skončení leasingu. Vlastníkem po celou dobu trvání leasingu je leasingová společnost.

Podnikatel má možnost uzavřít leasingovou smlouvu na 5 let. Leasing zahrnuje akontaci ve výši 20 % ceny vozu. Leasingová společnost požaduje za sjednání leasingu výnos 8 %. Splátky leasingu bude podnikatel platit vždy na konci roku jako roční splátku. Cena automobilu je pořád 502 900 Kč. Po ukončení leasingu podnikatel odkoupí vozidlo za 1 500 Kč a zařadí do svého obchodního majetku. V rámci leasingu podnikatel bude platit pojištění ve výši 19 416 Kč ročně.

První navýšenou splátku (akontaci) získáme jako součin pořizovací ceny vozidla a 20 %. Akontace je tedy ve výši 100 580 Kč a podnikatel ji musí zaplatit na počátku trvání leasingu. V plné výši je akontace pouze výdaj, jako náklad ji musíme rozlišit na dobu 5 let. Akontace vydělená počtem období je tedy 20 116 Kč. Výši leasingové splátky vypočítáme pomocí anuity ze současné hodnoty, cenu automobilu sníženou o výši akontace vynásobíme umocňovatelem.

$$\text{Leasingová splátka} = 402\,320 \cdot \frac{(1 + 0,08)^5 \cdot 0,08}{(1 + 0,08)^5 - 1} = 100\,764 \text{ Kč} \quad (4.6)$$

V tabulce 4.7 jsou popsány a sečteny náklady a výdaje za jednotlivá léta používání. V této tabulce jsou použita také data z tabulky 4.5 a doplněna o nové informace. Hodnoty v tabulce jsou v Kč.

Tab. 4.7 Popis nákladů a výdajů za jednotlivé roky používání vozidla u pořízení na leasing

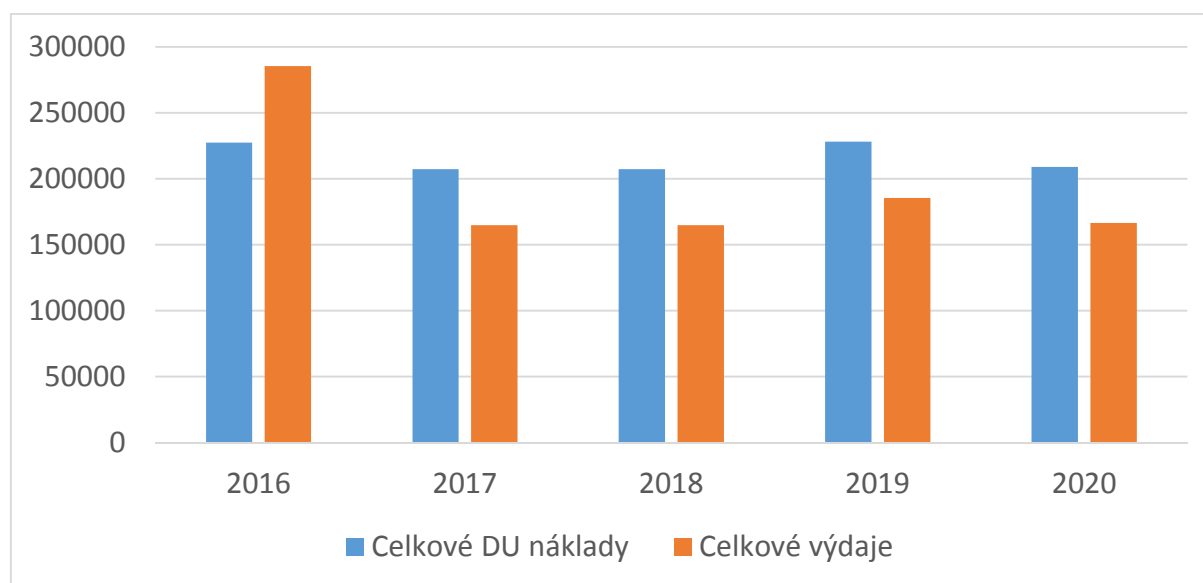
Popis	2016	2017	2018	2019	2020
Odkoupení vozidla	0	0	0	0	1 500
Akontace	100 580	0	0	0	0
Časové rozlišení akontace	20 116	20 116	20 116	20 116	20 116
Leasingová splátka	100 764	100 764	100 764	100 764	100 764
Náklady na pořízení	5 100	0	0	0	0
Dálniční známka	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Opravy a údržba	4 000	4 000	4 000	23 000	4 000
STK	0	0	0	1 500	0
Zimní vybavení	15 000	0	0	0	0
Pojištění	19 416	19 416	19 416	19 416	19 416
Paušální výdaj na dopravu	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000
Skutečná spotřeba PHM (DNN)	34 515	34 515	34 515	34 515	34 515
Parkovné (DNN)	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Silniční daň	1 560	1 560	1 560	1 800	1 800
Celkové DU náklady	227 456	207 356	207 356	228 096	209 096
Celkové výdaje	285 435	164 755	164 755	185 495	166 495

Zdroj: Vlastní zpracování

Leasingová splátka splňuje podmínky pro daňovou uznatelnost a splátky jsou tedy daňově uznatelným nákladem pro základ daně u daně z příjmů (podmínky pro uznatelnost viz podkapitola 2.4.4).

V následujícím grafu 4.5 si ukážeme porovnání celkových výdajů a daňově uznatelných nákladů. Hodnoty pro tento graf nalezneme v tabulce 4.7.

Graf 4.5 Porovnání celkových výdajů a DU nákladů u pořízení vozidla formou finančního leasingu

Zdroj: Vlastní zpracování

Z grafu 4.5 vyplývá, že výdaje opět převyšují náklady pouze v prvním roce používání. Je to způsobeno první navýšenou splátkou, která se započítá do výdajů pouze v době pořízení vozidla, kdežto do nákladů vstupuje v průběhu let časově rozlišená. V dalších letech jsou hodnoty nákladů a výdajů vyrovnanější, protože podnikatel vozidlo neodpisuje. I tak ale náklady převyšují od roku 2017 výdaje, převyšují je o výši časového rozlišení akontace a rozdílu mezi paušálním výdajem na dopravu a skutečně spotřebovanými PHM společně s parkovným.

Celkovou cenu leasingu si spočítáme jako:

$$\text{Celková cena leasingu} = 100\,580 + (5 \cdot 100\,764) + 1\,500 = 605\,900. \quad (4.7)$$

Cenu vozidla podnikatel přeplatí o 103 000 Kč, než kdyby vozidlo koupil ze svých peněžních prostředků. Leasingový koeficient získáme dělením celkové ceny leasingu a pořizovací cenou vozidla, v tomto příkladu vychází leasingový koeficient zhruba 1,21 po zaokrouhlení.

Výhodou pořízení vozidla finančním leasingem je, že podnikatel nepotřebuje velké množství finančních prostředků na pořízení nebo může hotovost použít na

výhodnější investice. Leasing obvykle nabízí přímo prodejci a odpadá tedy nutnost návštěvy ostatních finančních institucí. Leasing se neobjeví v rozvaze jako cizí zdroj a nezvyšuje tedy zadluženost podniku, eviduje se v podrozvahové evidenci, z ekonomického pohledu se podnikatel ale samozřejmě zadluží. Velkou výhodou je, že splátky jsou daňově uznatelným nákladem.

Největší nevýhodou leasingu je, že vozidlo zůstane ve vlastnictví leasingové společnosti po celou dobu trvání leasingu. Proto nemůže podnikatel nakládat s majetkem tak, jak uzná za vhodné a např. na technické zhodnocení musí mít souhlas od majitele. Navíc, i když podnikatel není vlastníkem, odpovídá za většinu rizik spojených s využíváním vozidla. Tím, že není majitelem vozidla, nemůže vozidlo odpisovat. Nevýhodou je také leasingová cena a obtížná vypověditelnost smlouvy.

4.3.4 Použití soukromého automobilu pro podnikání

Posledním způsobem pořízení, které má podnikatel na výběr, je nákup uvedeného vozidla za soukromé prostředky a následně ho využívat pro účely podnikání a soukromé účely, aniž by bylo zahrnuto v obchodním majetku podnikatele.

Jelikož jde o nové vozidlo koupené za hotové, nebylo nikdy v obchodním majetku podnikatele a také nebylo pořizováno formou finančního leasingu, má podnikatel nárok na uplatnění základní náhrady a náhrady výdajů za spotřebované PHM jako daňově uznatelný náklad.

U soukromého vozidla se mohou uplatnit do daňově uznatelných nákladů pouze náklady související s pracovní cestou podnikatele. Budeme tedy počítat s náhradami, silniční daní a parkovným, u kterého lze dokázat, že bylo součástí pracovní cesty. Výdaje na dálniční známku by bylo možno uznat jako daňově uznatelný náklad, pokud by bylo možné dokázat, že souvisí s pracovní cestou podnikatele. Ostatní náklady jako např. opravy a údržba nebo nákup zimního vybavení budou pro podnikatele soukromé výdaje.

Sazba základní náhrady za používání silničních motorových vozidel dle vyhlášky č. 385/2015 Sb. činí pro osobní automobily nejméně 3,80 Kč za 1 km jízdy

pro rok 2016 a cena nafty dle téže vyhlášky činí 29,50 Kč. Podnikatel stále plánuje pro účely podnikání ujet 30 000 km za rok, a jelikož nebude uplatňovat paušální výdaj na dopravu, bude muset vést knihu jízd. Spotřeba automobilu dle technického průkazu je 3,9 l/100 km. Pomocí následujících výpočtů si stanovíme výši základní náhrady a náhrady výdajů za spotřebované PHM (obecný postup výpočtu viz podkapitola 3.6):

$$\text{Základní náhrada} = 3,80 \cdot 30\,000 = 114\,000 \text{ Kč}, \quad (4.8)$$

$$\text{Náhrada výdajů za spotřebované PHM} = \frac{3,9 \cdot 30\,000 \cdot 29,50}{100} = 34\,515 \text{ Kč}, \quad (4.9)$$

$$\text{Celková náhrada} = 114\,000 + 34\,515 = 148\,515 \text{ Kč}. \quad (4.10)$$

I když podnikatel může uplatňovat krácený paušální výdaj na dopravu, je zřejmé, že v tomto případě se podnikateli vyplatí celková náhrada.

V tabulce 4.8 jsou sečteny celkové náklady a výdaje za jednotlivá léta používání. Hodnoty uvedené v této tabulce jsou v Kč.

Tab. 4.8 Popis nákladů a výdajů za jednotlivé roky při využití soukromého vozidla

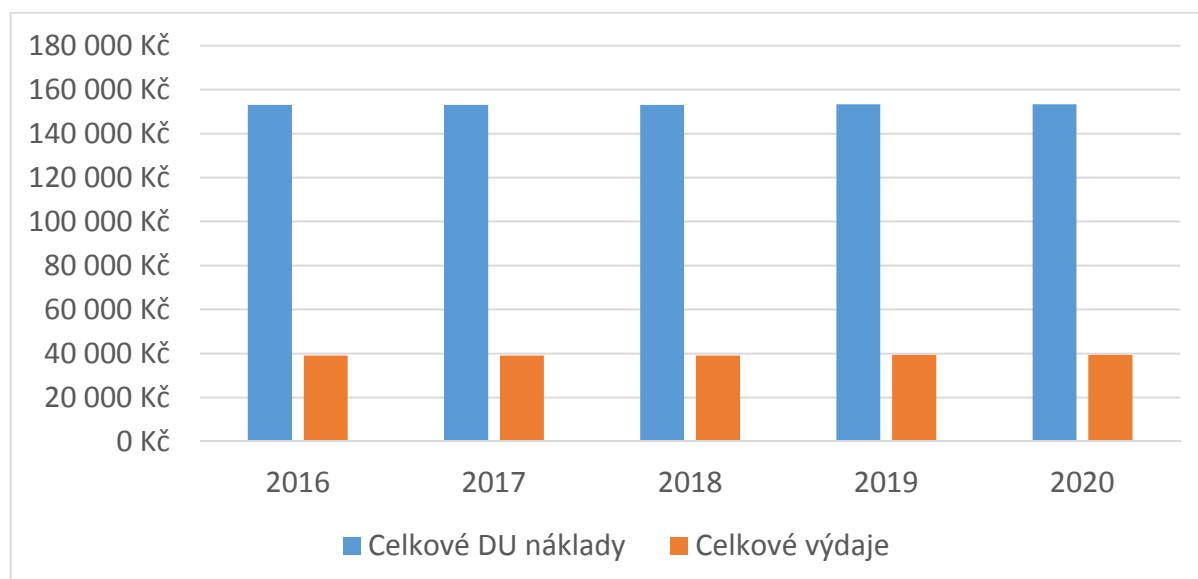
Popis	2016	2017	2018	2019	2020
Základní náhrada	114 000	114 000	114 000	114 000	114 000
Náhrada za PHM	34 515	34 515	34 515	34 515	34 515
Parkovné	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Silniční daň	1 560	1 560	1 560	1 800	1 800
Celkové DU náklady	153 075	153 075	153 075	153 315	153 315
Celkové výdaje	39 075	39 075	39 075	39 315	39 315

Zdroj: Vlastní zpracování

Výše silniční daně se nezmění, i když vozidlo není zahrnuto v obchodním majetku podnikatele, protože pro účely podnikání bude i tak používáno po celý rok. Taktéž zůstane daňově uznatelná v plné výši.

V grafu 4.6 porovnáme celkové výdaje a daňově uznatelné náklady, hodnoty použijeme z tabulky 4.8.

Graf 4.6 Porovnání celkových výdajů a DU nákladů u využití soukromého vozidla

Zdroj: Vlastní zpracování

Z grafu 4.7 vyplývá, že náklady převyšují ve všech letech výdaje o 114 000 Kč, protože tato hodnota odpovídá výši základní náhrady, která je pro podnikatele náklad, ale není výdajem. Výše nákladů a výdajů je v 2016 až 2017 stejná, pouze pro roky 2019 a 2020 se obě položky zvýší o navýšení silniční daně, tedy o 240 Kč.

Výhodou využívání soukromého automobilu, je že podnikatel nemusí vynakládat vysoký výdaj z pokladny nebo bankovního účtu na nákup automobilu. Nezatíží to jeho podnikání, protože automobil koupí ze soukromých prostředků. Další výhodou je výše a daňová uznatelnost základní náhrady, jejíž výše roste s počtem ujetých kilometrů.

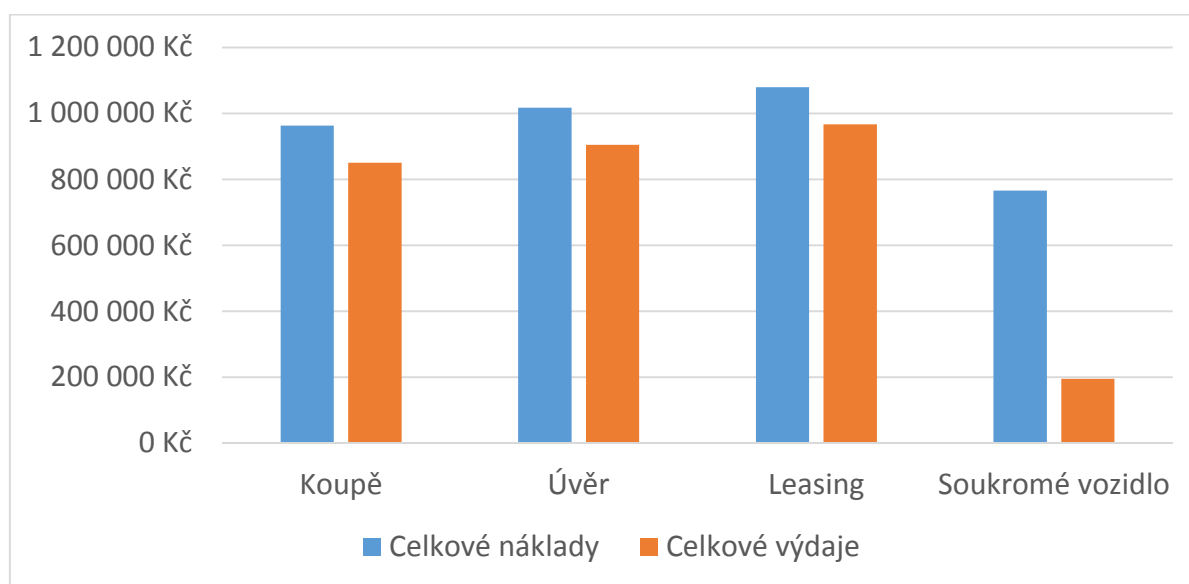
Nevýhodou automobilu nezahrnutého do obchodního majetku je nemožnost odpisovat vozidlo. Cenu vozidla tedy podnikatel neodepíše v průběhu let. Také nemožnost uplatňovat náklady spojené s opravou a údržbou automobilu, pojištění, technické zhodnocení atd., protože je používán i pro soukromé účely.

4.3.5 Komparace způsobů pořízení

Na základě vykonané analýzy jednotlivých případů provedeme jejich srovnání a doporučíme podnikateli nejvýhodnější možnost.

V následujícím grafu 4.8 můžeme vidět porovnání celkových nákladů a výdajů u jednotlivých variant pořízení za dobu 5 let. Z grafu vyplývá, že ve všech čtyřech způsobech pořízení převyšují náklady výdaje. U koupě, úvěru a leasingu je to způsobeno uplatňováním paušálního výdaje na dopravu, kdy paušál byl uplatňován jako náklad v průběhu let, ale skutečné výdaje na spotřebu PHM a parkovné byl nižší o 22 485 Kč každý rok. U využití soukromého vozidla je tato skutečnost způsobena výší základní náhrady, která je pro podnikatele pouze náklad, nikoliv výdaj.

Graf 4.7 Komparace celkových výdajů a nákladů u jednotlivých způsobů pořízení za sledované období

Zdroj: Vlastní zpracování

I když dle grafu 4.8 se jeví jako nejvýhodnější možnost použití soukromého vozidla, musíme si ověřit, zda základní náhrada za využívání vozidla je vyšší, než daňově uznatelné náklady, které by podnikatel mohl uplatnit, pokud by zahrnul vozidlo do svého obchodního majetku. Pro toto porovnání použijeme náklady ze situace, kdy podnikatel pořídí vozidlo za hotové. Pokud tedy od celkových nákladů u koupě vozidla za hotové odečteme náhradu za PHM, parkovné a silniční daň za všech 5 let, získáme daňově neuznatelné náklady, které podnikatel nemůže uplatnit, protože nemá vozidlo zahrnuto v obchodním majetku, ale stejně je zaplatí ze soukromých prostředků. Celková hodnota daňově neuznatelných nákladů je 766 925 Kč. Když tuto hodnotu porovnáme se základními náhradami za uvedených 5 let,

kteřé jsou 570 000 Kč, zjistíme, že použitím soukromého vozidla, by se podnikatel připravil o možnost snížení základu daně o 196 925 Kč v průběhu 5 let.

Jako nejvýhodnější varianta pro podnikatele tak vychází pořízení automobilu koupí za hotové. Tento způsob i při srovnání s úvěrem a leasingem vychází nejvýhodněji, protože podnikatel nepřepatí hodnotu vozidla o případné úroky a cenu leasingu. Navíc neroste zadluženost podnikatele. Podnikatel je ihned vlastníkem vozidla a může rozhodovat o jeho využití, jak uzná za vhodné. Tato varianta je také nejvýhodnější po administrativní stránce, protože nemusí vyřizovat leasing nebo úvěr a hlídat včasné splacení apod.

V případě, že by se podnikatel rozhodl, že nechce vynakládat hotovost na pořízení automobilu, ať už kvůli nedostatku peněžních prostředků nebo nějakého výhodnějšího investičního projektu, je pro něj výhodnější varianta pořízení vozidla na úvěr.

Je to zejména z toho důvodu, že podnikatel na splacení úvěru vynaloží méně peněžních prostředků, než na splacení leasingu. Celková cena vozidla v případě úvěru je 543 865 Kč a v případě leasingu 605 900 Kč, podnikatel by tedy zaplatil o 62 035 Kč více. Úvěr má další výhodu oproti leasingu v tom, že je podnikatel ihned vlastníkem vozidla a může nakládat s vozidlem, jak uzná za vhodné, kdežto u leasingu se stává vlastníkem až po skončení smlouvy a zahrnuje do obchodního majetku v podstatě odepsané vozidlo. Jelikož podnikatel není vlastníkem vozidla, nemůže u leasingu odpisovat automobil, to je sice vyrovnáno daňovou uznatelností leasingové splátky, ale podnikatel se nemůže rozhodnout o způsobu odpisování a nemůže si např. zvolit zrychlený způsob odpisování, aby snížil vysokou daňovou povinnost v počátečních letech odpisování. Úroky z úvěrové splátky jsou daňově uznatelným nákladem. Na druhé straně leasing je výhodnější v tom, že u něj neroste zadluženost podnikatele, na rozdíl od úvěru.

5 Závěr

Automobil je pro většinu podnikatelů naprosto nezbytnou součástí podnikání a v podstatě se bez něj neobejdou. S pořízením, využíváním a vyřazením vozidla ale vznikají otázky účetních a daňových dopadů na podnikatele, které je nutné si odpovědět. Automobil může být pro podnikatele také důležitý nástroj pro daňovou optimalizaci, a proto je důležité zvážit nejvhodnější varianty při nakládání s vozidlem.

Cílem práce bylo shrnout účetní a daňové aspekty pořízení, používání a vyřazení osobního automobilu využívaného fyzickou osobou k podnikání vedoucí účetnictví a na základě příkladu vyhodnotit nejvýhodnější způsob pořízení automobilu pro podnikatele podle celkových nákladů a výdajů spojených s pořízením a využíváním vozidla.

V první teoretické části bakalářské práce byly popsány nejčastější způsoby pořízení osobního automobilu a také způsoby jeho vyřazení. U jednotlivých způsobů byly znázorněny postupy účtování a shrnuty výhody a nevýhody daného způsobu pořízení nebo vyřazení vozidla. V této části jsou také popsány základní povinnosti majitele vozidla a definovali jsme osobní automobil dle zákona. Dále je zde popsán osobní automobil jako majetek v účetnictví a způsoby jeho ocenění.

Druhá teoretická část práce byla zaměřena především na jednotlivé náklady, které podnikateli mohou vzniknout při pořízení a využívání osobního automobilu. Jednotlivé náklady byly popsány a u některých nákladů jako např. silniční daň nebo odpisy byl uveden postup výpočtu. V podkapitolách bylo také nastíněno účtování u jednotlivých nákladů. U jednotlivých nákladů jsme shrnuli, zda jsou daňově uznatelným nákladem, případně za jakých podmínek jsou daňově uznatelným nákladem. Popsána byla také kniha jízd a bylo uvedeno, kdy je knihu jízd pro podnikatele nezbytné vést.

V poslední praktické části práce byly rozebrány čtyři různé způsoby pořízení osobního automobilu. Podnikatel měl na výběr pořízení koupí za hotové, formou leasingu nebo úvěru a nákup vozidla za soukromé prostředky a jeho využití jako soukromý automobil. U všech čtyř způsobů pořízení byly vypočteny náklady a výdaje

za jednotlivé roky v období 2016 až 2020. Na základě stejných vstupních dat jsme rozhodli, že jako nejvýhodnější varianta pro podnikatele bude koupě vozidla za hotové, protože při srovnání celkových vynaložených výdajů a celkových nákladů snižující základ daně u všech variant vychází tento způsob pořízení osobního automobilu nejlépe.

V práci byly shrnuty důležité daňové a účetní aspekty využívání automobilu v podnikání a práce může posloužit při řešení otázek týkajících se těchto aspektů.

Seznam použité literatury

a) Odborné knihy

DUŠEK, Jiří a Jaroslav SEDLÁČEK. *Daňová evidence podnikatelů 2015*. 12. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2015. 136 s. ISBN 978-80-247-5117-7.

JANOUSEK, Karel. *Cestovní náhrady v 411 příkladech*. 8. rozš. a aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 2016. 575 s. ISBN 978-80-7263-991-5.

JANOUSEK, Karel. *Daň silniční s komentářem*. 3. aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 2010. 135 s. ISBN 978-80-7263-587-0.

JANOUSEK, Karel, FITŘÍKOVÁ, Dagmar, PROCHÁZKOVÁ, Dagmar a ŽMOLÍK, Christian. *Automobil v podnikání*. Olomouc: ANAG, 2011. 440 s. ISBN 978-80-7263-668-6.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Abeceda účetnictví pro podnikatele 2015*. 13. vyd. Olomouc: ANAG, 2015. 416 s. ISBN 978-80-7263-933-5.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Účetnictví podnikatelů 2014*. 11. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014. 536 s. ISBN 978-80-7478-448-4.

PIKAL, Václav. *Automobil (nejen) v podnikání*. 4. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 160 s. ISBN 978-80-7478-705-8.

VALOUCH, Petr. *Leasing v praxi – praktický průvodce*. 5. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. 120 s. ISBN 978-80-247-4081-2.

VALOUCH, Petr. *Účetní a daňové odpisy 2012*. 7. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. 142 s. ISBN 978-80-247-4114-7.

VYCHOPENĚ, Jiří. *Finanční leasing z účetního a daňového pohledu*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. 157 s. ISBN 978-80-7357-590-8.

b) zákony a vyhlášky

Vyhláška 341/2012 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích.

Vyhláška č. 385/2015 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad.

Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví.

Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční.

Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb.

Zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla)

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce.

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu).

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

Seznam zkratek

BÚ	bankovní účet
č.	číslo
ČR	Česká republika
D	dal
DHM	dlouhodobý hmotný majetek
DNN	daňově neuznatelné náklady
DPH	daň z přidané hodnoty
DU	daňově uznatelný
DUN	daňově uznatelné náklady
FAP	faktura přijatá
ID	interní doklad
MD	má dáti
PHM	pohonné hmoty
Sb.	sbírky
SPZ	státní poznávací značka
STK	státní technická kontrola
tab.	tabulka
VBÚ	výpis z bankovního účtu
VFA	vystavená faktura
VPD	výdajový pokladní doklad
VÚÚ	výpis z úvěrového účtu
ZDP	zákon o dani z příjmů
ZDPH	zákon o dani z přidané hodnoty
ZDS	zákon o dani silniční

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byl seznámen s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 5.5.2016

Matěj Moržol

Seznam příloh

Příloha č. 1: Účtový rozvrh 2016

Příloha č. 2: Splátkový kalendář